

Na osnovu člana 19. stav 2. Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i člana 24. stav 1. Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 10/12), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na svojoj _____ sjednici održanoj _____ d o n o s i

UREDBU
O NAMJENI, KRITERIJIMA I USLOVIMA ZA DODJELU DRŽAVNE POMOĆI
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Svrha Uredbe

Ovom Uredbom se utvrđuje namjena državne pomoći, uslovi za dodjelu državne pomoći, kategorija korisnika državne pomoći, dozvoljeni troškovi po sektorima, maksimalna dozvoljena visina državne pomoći i ostali važeći kriteriji za dodjelu državne pomoći za posebne ciljeve državne pomoći

Odredbe ove Uredbe se odnose na sljedeće vrste državne pomoći:

- 1) **Državna pomoć za promoviranje regionalnog razvoja**
- 2) **Horizontalna državna pomoć:**
 - a) državna pomoć malim i srednjim privrednim subjektima;
 - b) državna pomoć sa sanaciju i restrukturiranje privrednih subjekata u teškoćama;
 - c) državna pomoć za zapošljavanje zaposlenika koji se teže zapošljavaju ili sa invaliditetom;
 - d) državna pomoć za zaštitu životne sredine;
 - e) državna pomoć za istraživanje, razvoj i inovacije;
 - f) državna pomoć za usavršavanje;
 - g) državna pomoć u obliku rizičnog kapitala;
 - h) državna pomoć u oblasti kulture;
- 3) **Vertikalna državna pomoć - pomoć posebnim sektorima:**
 - a) državna pomoć u sektoru proizvodnje čelika;
 - b) državna pomoć privrednim subjektima u sektoru vađenja uglja;
 - c) državna pomoć u sektoru saobraćaja
- 4) Državna pomoć **male vrijednosti** (de minimis državna pomoć)

Član 2.

Pojmovi koji se koriste u Uredbi

Pojmovi koji se koriste u ovoj Uredbi imaju sljedeće značenje:

- 1) **Privredni subjekti** (privredna društva) su društva i njihove grupacije (unije ili udruženja), preduzeća i poduzetnici, (bez obzira na vrstu vlasništva, mjesto registracije ili prebivališta, sjedišta), javne institucije, javna preduzeća i preduzeća koja kontrolira država, ostala fizička i pravna lica koja direktno ili indirektno, periodično ili jednokratno, učestvuju na tržištu, (bez obzira na njihov pravni status, vrstu vlasničkog odnosa), kao i neprofitne organizacije. Privredni subjekti, zavisno od pokazatelja utvrđenih na dan sastavljanja finansijskih izvještaja u poslovnoj godini koja je prethodila dodjeli državne pomoći, a prema sljedećim kriterijima: visina prihoda, vrijednost imovine, prosječan broj zaposlenika u toku poslovne godine i razvrstavaju se na:
 - a) **Male privredne subjekte** - oni koji ispunjavaju najmanje dva od sljedećih uslova: prosječan broj zaposlenih je manji od 50, prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je manja od 1.000.000,00 KM, ukupan godišnji prihod je manji od 2.000.000,00 KM.
 - b) **Srednje privredne subjekte** - oni koji na dan sastavljanja finansijskih izvještaja ispunjavaju najmanje dva od sljedećih uslova: prosječan broj zaposlenih u toku godine je od 50 do 250, prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine iznosi od 1.000.000,00 KM do 4.000.000,00 KM, ukupan godišnji prihod iznosi od 2.000.000,00 KM do 8.000.000,00 KM. U srednja pravna lica svrstavaju se i ona čije su vrijednosti veće od gornjeg iznosa jednog od uslova iz ovog stava.
 - c) **Velike privredne subjekte** - privredni subjekti koji nisu srednji ili mali privredni subjekti, odnosno prelaze gornje vrijednosti iz najmanje dva uslova iz tačke 1 ovog člana. Osim pomenutih pravnih lica, velika pravna lica su banke, mikro-kreditne organizacije, štedno-kreditne zadruge, društva za osiguranje, leasing društva, društva za upravljanje investicijskim fondovima, društva za upravljanje obaveznim odnosno dobrovoljnim penzijskim fondovima, brokersko-dilerska društva i druge finansijske organizacije.
- 2) **Poduzetnik** je društvo koje u svojstvu pravnog lica obavlja djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i roba, kao i vršenja usluga na tržištu čije poslovanje je uređeno Zakonom o privrednim društvima radi stjecanja dobiti, kao i samostalni poduzetnik (obrtnik) fizičko lice koje obavlja privrednu djelatnost u skladu sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima radi stjecanja dohotka. U poduzetnike se ubrajaju javna preduzeća čije poslovanje je uređeno Zakonom o javnim preduzećima.
- 3) **Zaštita životne sredine** je mjera utvrđena radi otklanjanja ili sprečavanja štete po fizičko okruženje ili prirodne resurse nastale aktivnostima korisnika, smanjenja rizika od nastupanja takve štete ili efikasnijeg korištenja prirodnih resursa, uključujući mjere energetskih ušteda i korištenja obnovljivih izvora energije.
- 4) **Obnovljivi izvori energije** obuhvataju sljedeće obnovljive nefosilne izvore energije: energija vjetra, solarna i geotermalna energija, energija talasa, plime i oseke, instalacije na vodotokovima, biomasa, deponijski gas, gas iz postrojenja za tretman otpadnih voda i biogas.
- 5) **Biomasa** je biorazgradiva frakcija proizvoda, otpada ili rezidua (kontaminat – „štetna tvar”) u poljoprivredi (uključujući supstance biljnog i životinjskog porijekla), šumarstvu i srodnim privrednim granama, kao i biorazgradive frakcije industrijskog i komunalnog otpada;

- 6) **Biogorivo** je gorivo u tečnom ili gasovitom stanju za transport koje se proizvodi iz biomase.
- 7) **Energija iz obnovljivih izvora energije** je energija koju proizvode postrojenja isključivo iz obnovljivih izvora energije, kao i udio u pogledu kalorijske vrijednosti energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije u kombinovanim postrojenjima koja koriste i konvencionalne izvore energije. Obuhvata i obnovljivu električnu energiju koja se koristi za punjenje sistema za skladištenje, ali ne i električnu energiju proizvedenu kao rezultat sistema za skladištenje.
- 8) **Zaposlenik koji se teže zapošljava** je svako lice koje:
- a) nije bilo u redovnom radnom odnosu proteklih 6 mjeseci ili
 - b) nije steklo srednju stručnu spremu ili stručne kvalifikacije ili
 - c) je starije od 50 godina ili
 - d) živi kao odrasli samac sa jednim ili više izdržavanih lica ili
 - e) radi u sektoru ili struci u Federaciji Bosne i Hercegovine u kojoj je neravnoteža između polova bar 25 % veća od prosječne neravnoteže između polova u svim privrednim sektorima u Federaciji Bosne i Hercegovine, a pripada tom nedovoljno zastupljenom polu ili
 - f) pripada nacionalnoj manjini u Federaciji Bosne i Hercegovine kojoj je potreban razvoj njenog lingvističkog profila, stručno usavršavanje ili radno iskustvo kako bi se povećali izgledi za stalno zaposlenje.
- 9) **Zaposlenik koji se izrazito teško zapošljava** je svako lice bez zaposlenja 24 mjeseca ili duže.
- 10) **Zaposlenik sa invaliditetom** je svako lice:
- a) kome je priznat invaliditet prema nacionalnom pravu; ili
 - b) sa priznatim ograničenjima koja proizlaze iz fizičkog, mentalnog ili duševnog oštećenja.
- 11) **Javno preduzeće** je pravno lice koje je upisano u sudski registar kao privredno društvo i koje obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa (energetika, komunikacije, komunalna djelatnost, upravljanje javnim dobrima i druge djelatnosti od javnog društvenog interesa ili javno preduzeće def. drugim propisima), a može biti organizovano kao društvo kapitala.
- 12) **Privredni subjekti u teškoćama** su oni koji nisu u stanju da, bilo svojim vlastitim sredstvima ili sredstvima koja mogu dobiti od svojih vlasnika/akcionara ili povjerilaca, zaustave gubitke, što bi bez intervencije javnih organa, u kratkom ili srednjem roku, gotovo sigurno rezultiralo prestankom njihovog poslovanja,
- 13) **Referentna kamatna stopa** je prosječna kamatna stopa komercijalnih banaka na tržištu kapitala Bosne i Hercegovine.
- 14) **Popis državne pomoći** je sveobuhvatna lista svih oblika državne pomoći dodijeljene u Federaciji Bosne i Hercegovine, klasificirane prema vrsti, kategoriji, iznosu, trajanju, nivou vlasti i pravnoj osnovi, u obliku baze podataka i kao poseban dokument, sveobuhvatan popis svih programa pomoći.
- 15) **Državna pomoć** je, svaki stvarni ili potencijalni javni rashod ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda, postojećeg, planiranog ili potencijalnog, koja može biti dodijeljena ili planirana direktno ili indirektno od davaoca državne pomoći, u bilo kojem obliku, čime se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije

na tržištu stavljajući u povoljniji položaj određene privredne subjekte, proizvodnju ili trgovinu određenih proizvoda ili pružanje određenih usluga, ako to utiče na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti.

- 16) **Davaoci državne pomoći** su: Bosna i Hercegovina, Federacija BiH, Republika Srpska, Brčko Distrikt BiH, kantonalne, gradske i općinske uprave putem ovlaštenih pravnih lica, te svako pravno lice koje dodjeljuje ili upravlja državnom pomoći.
- 17) **Korisnici državne pomoći** su privredni subjekti koji obavljaju privrednu djelatnost učestvujući na tržištu putem proizvodnje ili trgovine roba i/ili usluga.
- 18) **Program državne pomoći** (shema) podrazumijeva akt na osnovu kojeg se, bez potrebe za dodatnim provedbenim mjerama, unaprijed neodređenim korisnicima državne pomoći dodjeljuju pojedinačne državne pomoći i akt na osnovu kojeg se državna pomoć, koja unaprijed nije vezana za poseban projekt, dodjeljuje jednom ili više korisnika državne pomoći.
- 19) **Pojedinačna državna pomoć** (*ad hoc*) podrazumijeva svaku državnu pomoć dodijeljenu bilo kojem korisniku izvan utvrđenih programa državne pomoći.
- 20) **Opravdani troškovi** su troškovi za koje je dozvoljeno dodijeliti državnu pomoć.
- 21) **Visina državne pomoći** (intenzitet) je iznos državne pomoći izražen kao procent opravdanih troškova.
- 22) **Inovativni klaster** je skup povezanih organizacija i preduzeća koji međusobnim umrežavanjem i kontaktima poboljšavaju svoj nastup na tržištu, a mogu biti i kao skup povezanih kompanija specijalizovanih kao snabdjevači i davaoci usluga povezanih unutar određenog nacionalnog tržišta.

Član 3.

Uslovi za dodjelu državne pomoći

Državna pomoć se dodjeljuje ukoliko shema državne pomoći ili pojedinačni projekt državne pomoći:

- 1) zadovoljava uslove iz ove Uredbe i člana 36(2) Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima, potpisanog 16. juna 2008. godine između Evropske zajednice i Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Privremeni sporazum) i člana 71(2). Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: SSP) ili
- 2) planirana finansijska pomoć se ne smatra državnom pomoći.

Državna pomoć ne može se dodijeliti privrednom subjektu kojem je izrečen nalog za povrat državne pomoći u skladu sa prethodnim rješenjem/odlukom Vijeća za državnu pomoć o nezaklonitosti i nedopuštenosti državne pomoći.

Član 4.

Utvrđivanje ukupnog dozvoljenog iznosa državne pomoći

Ukoliko dati projekt državne pomoći ispunjava, bilo u potpunosti ili djelimično, određene odredbe ove Uredbe, u dijelu troškova projekta za koje se može dati pomoć u skladu sa određenim odredbama ove Uredbe, primjenjuje se odgovarajuća odredba o maksimalnoj dozvoljenoj visini državne pomoći. Isti opravdani troškovi ne mogu biti predmet pomoći dva puta na osnovu odredbi ove Uredbe.

Ukoliko se državna pomoć datom projektu državne pomoći ili shema državne pomoći dodjeljuje iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, kantona ili organa lokalne samouprave, ili u kombinaciji nekoliko shema državne pomoći i/ili pojedinačne državne pomoći, na ukupan iznos državne pomoći primjenjuje se odredba o maksimalnoj dozvoljenoj visini državne pomoći.

Odredba o maksimalnoj dozvoljenoj visini podrazumijeva da ukupan iznos za iste opravdane troškove ne može preći najviši dozvoljeni iznos opravdanih troškova, odnosno intenzitet državne pomoći.

Član 5.

Konverzija

Iznos državne pomoći izražen u eurima konvertira se u konvertibilnu marku prema srednjem deviznom kursu Centralne banke Bosne i Hercegovina na dan dodjele državne pomoći.

II - DRŽAVNA POMOĆ ZA PROMOVIRANJE REGIONALNOG RAZVOJA

Član 6.

Opšti uslovi za dodjelu državne pomoći za promoviranje regionalnog razvoja

Državna pomoć za promoviranje regionalnog razvoja može se dodijeliti kao: pomoć kod početnog ulaganja ili troškova bruto plaća i naknada za radna mjesta koja se otvore kao direktan rezultat projekta početnog ulaganja, operativna pomoć ili pomoć novoosnovanim malim privrednim subjektima.

Državna pomoć za promoviranje regionalnog razvoja ne može se dodijeliti privrednim subjektima u sektoru proizvodnje čelika, sintetičkih vlakana i vađenja uglja, niti privrednim subjektima u teškoćama.

Državna pomoć za promoviranje regionalnog razvoja može se dodijeliti velikim privrednim subjektima u visini do 50% bruto opravdanih troškova državne pomoći kod početnog ulaganja ili otvaranja novih radnih mjesta. Kod malih privrednih subjekata, državna pomoć može se povećati za 20% bruto granta, a kod srednjih privrednih subjekata – do 10% bruto granta. Kod malih i srednjih privrednih subjekata, povećanje visine državne pomoći ne primjenjuje se u sektoru saobraćaja i kod velikih investicijskih projekata gdje opravdani troškovi prelaze 50 miliona eura, bez obzira na sektor.

Ulaganja izvršena tokom realizacije projekta državne pomoći moraju da budu očuvana u datom regionu u periodu od najmanje pet godina po završetku projekta. Svako radno mjesto koje se otvori na osnovu ulaganja mora da bude očuvano u datom regionu u periodu od najmanje pet godina od dana prvog popunjavanja tog radnog mjesta. Kod malih i srednjih privrednih subjekata, ovaj vremenski rok može se skratiti na tri godine. Ovim se ne sprečava

zamjena postrojenja ili opreme koja zastari u ovom petogodišnjem periodu usljed brzih tehnoloških promjena, pod uslovom da privredna djelatnost opstane u datom području tokom minimalnog perioda.

Granica visine pomoći računa se ili kao procent opravdanih materijalnih i nematerijalnih troškova ulaganja, ili kao procent prosječnih troškova bruto plaća i naknada zaposlenih lica za period od dvije godine, za zaposlenje koje je direktna posljedica investicijskog projekta, ili kombinacijom metoda, pod uslovom da pomoć ne premaši najpovoljniji iznos koji nastane iz primjene bilo koje kalkulacije.

Kada se državna pomoć računa na osnovu troškova materijalnog ili nematerijalnog ulaganja, ili troškova kupovine u slučaju preuzimanja, korisnik mora da osigura finansijsko učešće od najmanje 25% opravdanih troškova, bilo iz vlastitih resursa ili putem inostranog finansiranja, u obliku koji ne sadrži nikakvu državnu pomoć. Međutim, kada maksimalna visina regionalne pomoći, uvećana u skladu sa stavom 3. ovog člana, prelazi 75%, finansijsko učešće korisnika se shodno tome smanjuje.

Državna pomoć može biti dodijeljena na osnovu sheme državne pomoći ako je korisnik podnio zahtjev za državnu pomoć, a davalac državne pomoći potvrdio, u pisanom obliku, da, na osnovu detaljne verifikacije, projekt u načelu zadovoljava uslove za dodjelu postavljene u okviru sheme državne pomoći prije početka rada na projektu. Kod pojedinačne državne pomoći, davalac državne pomoći mora da izda pismo namjere, pod uslovom da Vijeće za državnu pomoć odobri mjeru, o dodjeli državne pomoći prije početka rada na projektu.

Član 7.

Opravdani troškovi kod državne pomoći za početna ulaganja

Početna ulaganja su ulaganja u materijalnu i/ili nematerijalnu imovinu u vezi sa:

- 1) osnivanjem novog objekta, proširenjem postojećeg objekta, diverzifikacije proizvodnje objekta u nove dodatne proizvode ili fundamentalna promjena ukupnog procesa proizvodnje u postojećem objektu;
- 2) nabavke kapitalne imovine u direktnoj vezi sa objektom, kada se objekt zatvara ili bi se zatvorio da nabavka nije izvršena, a imovinu kupuje nezavisan investitor po tržišnim uslovima. U slučaju da poslovanje malog privrednog subjekta naslijedi porodica prvobitnog vlasnika, prestaje da važi uslov da imovinu mora da kupi nezavisan investitor. Jedinstvena kupovina akcija/dionica privrednog subjekta ne smatra se investicijom.

Opravdani troškovi kod materijalnog ulaganja su troškovi koji se odnose na ulaganja u svrhu nabavke zemljišta, zgrada, proizvodnih postrojenja ili opreme. U sektoru saobraćaja, troškovi nabavke saobraćajnih sredstava (pokretna imovina) ne podliježu pomoći za početna ulaganja.

Kod nabavke objekta, uzimaju se u obzir samo troškovi nabavke imovine od trećeg lica, pod uslovom da je promet obavljen po tržišnim uslovima. Kada nabavku prati druga investicija, troškovi investicije se dodaju troškovima nabavke.

Troškovi vezani za stjecanje imovine koja je pod zakupom, osim zemljišta i zgrada, opravdani su samo ako zakup ima oblik finansijskog lizinga i sadrži obavezu kupovine imovine na kraju perioda zakupa. U slučaju zakupa zemljišta i zgrada, zakup se mora nastaviti najmanje pet godina nakon predviđenog datuma završetka projekta ulaganja, odnosno tri godine za male i srednje privredne subjekte.

Opravdana nematerijalna ulaganja su troškovi transfera tehnologije kroz stjecanje prava na patent, licence, znanja ili nepatentiranih tehnoloških znanja.

Opravdana nematerijalna ulaganja moraju da ispune sljedeće uslove:

- 1) da se sredstva isključivo koriste u subjktu koji je korisnik regionalne pomoći;
- 2) da se obračunava amortizacija;
- 3) da su sredstva kupljena od trećeg lica po tržišnim uslovima; i
- 4) da se sredstva nalaze u i ostaju u imovini privrednog subjekta koji je primalac regionalne pomoći najmanje pet godina. Kod malih i srednjih privrednih subjekata, ovaj vremenski rok iznosi najmanje tri godine.

Opravdani troškovi ulaganja u nabavku nematerijalne imovine iznose do 50% ukupnih opravdanih troškova početnog ulaganja u projekt, a kod malih i srednjih privrednih subjekata svi troškovi se smatraju opravdanim.

Kod malih i srednjih privrednih subjekata, troškovi pripremnih studija i konsultantski troškovi u vezi sa ulaganjem također se mogu priznati u iznosu intenziteta pomoći do 50% ostvarenih troškova.

Član 8.

Opravdani troškovi za otvaranje novih radnih mjesta

Opravdani troškovi za otvaranje novih radnih mjesta koja su povezana sa početnim ulaganjem, izračunavaju se množenjem troškova bruto plaća i naknada za naredne dvije godine sa brojem planiranih novootvorenih radnih mjesta.

Državna pomoć za otvaranje novih radnih mjesta odobrava se:

- 1) za radna mjesta koja se otvaraju i popunjavaju najkasnije u roku od tri godine po završetku projekta državne pomoći; i
- 2) po realizaciji projekta državne pomoći u datom preduzeću, prosječan broj zaposlenika je veći u odnosu na prosječan broj zaposlenih u preduzeću u vremenskom periodu od najmanje 12 mjeseci prije pokretanja projekta državne pomoći.

Član 9.

Državna pomoć za velike investicijske projekte na regionalnom razvoju

Veliki investicijski projekt je investicijski projekt čiji opravdani troškovi prelaze iznos od 50 miliona eura. Da bi se spriječila vještačka podjela velikog investicijskog projekta na pod-projekte u svrhu izbjegavanja primjene odredbi ove Uredbe, pod velikim investicijskim projektom podrazumijeva se jedan investicijski projekt u okviru kog isti privredni subjekt ili više njih vrše ulaganje u periodu od tri godine, a sastoji se od fiksne aktive udružene na ekonomski nedjeljiv način.

U slučaju da opravdani troškovi projekta premaše 50 miliona eura, maksimalna dozvoljena visina državne pomoći za dati projekt utvrđuje se na sljedeći način:

- 1) ukoliko ukupni opravdani troškovi projekta iznose od 50 do 100 miliona eura na dan podnošenja projekta, maksimalna dozvoljena visina državne pomoći za taj dio

- projekta iznosi 50% maksimalne dozvoljene visine državne pomoći za regionalnu državnu pomoć za razvoj za velike privredne subjekte;
- 2) ukoliko ukupni opravdani troškovi projekta premašuju 100 miliona eura na dan podnošenja projekta, maksimalna dozvoljena visina državne pomoći za taj dio projekta iznosi 34% maksimalne dozvoljene visine pomoći za regionalnu državnu pomoć za razvoj za velike privredne subjekte; i
 - 3) ukoliko ukupni opravdani troškovi projekta premašuju 50 miliona eura na dan podnošenja projekta, prije dodjele državne pomoći, svako obavještenje o projektu dostavlja se Vijeću za državnu pomoć čak i ako se projekt realizuje u skladu sa shemom državne pomoći koju je odobrio Vijeće za državnu pomoć.

Član 10.

Državna pomoć za operativno poslovanje

Regionalna pomoć za razvoj koja je usmjerena na smanjenje tekućih troškova privrednog subjekta (pomoć za operativno poslovanje) može se dodijeliti samo ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da se državna pomoć odnosi na probleme razvoja u datom području koji treba da se otklone;
- 2) da se državna pomoć ne dodjeljuje na rok duži od sedam godina, a da se njena visina postepeno smanjuje i
- 3) da je državna pomoć proporcionalna teškoćama koje se trebaju otkloniti.

Državna pomoć ne može se dodijeliti za finansiranje tekućih troškova privrednog subjekta koji posluje u sektoru finansijskih usluga i za djelatnosti unutar grupe.

Član 11.

Državna pomoć za novoosnovane male privredne subjekte

Državna pomoć za novoosnovane male privredne subjekte može se dodijeliti samo u okviru predmeta Programa (sheme) državne pomoći.

Privredni subjekti koji imaju pravo na ovu pomoć su mali privredni subjekti koji su osnovani u periodu do pet godina prije podnošenja projekta za državnu pomoć i to:

- 1) u iznosu od 40% ukupnih opravdanih troškova, koji su nastali tokom prve tri godine;
- 2) u iznosu od 30% ukupnih opravdanih troškova, koji su nastali tokom sljedeće dvije godine rada privrednog društva.

Državna pomoć može se dodijeliti u iznosu do 2 miliona eura.

Godišnji iznos pomoći dodijeljene novoosnovanim malim privrednim subjektima ne smije preći 33% dozvoljenog iznosa pomoći iz stava 3. ovog člana.

Visina pomoći ne smije preći 35% opravdanih troškova ostvarenih u prve tri godine po osnivanju privrednog subjekta i 25% u naredne dvije godine.

Ovi troškovi ne smatraju se opravdanim ukoliko je tim privrednim društvima državna pomoć dodijeljena u okviru druge sheme državne pomoći, ili kao individualna državna pomoć.

Opravdani troškovi koji su direktno povezani sa osnivanjem malog privrednog subjekta, kao i pod uslovom da su stvarno nastali u periodu od pet godina po osnivanju privrednog subjekta su:

- 1) troškovi za pravne, savjetodavne, konsultantske i administrativne usluge;
- 2) kamate na finansijska sredstva osigurana iz vanjskih izvora i dividende na vlastito angažovani kapital koje ne prelaze referentnu kamatnu stopu;
- 3) naknade za iznajmljivanje proizvodnih postrojenja/opreme;
- 4) troškovi utroška energije, vode, grijanja, porezi i administrativne naknade, osim PDV-a i poreza na dobit;
- 5) amortizacija, naknade za lizing proizvodnih postrojenja/opreme, kao i troškovi zarada pod uslovom da glavna ulaganja ili mjere za otvaranje radnih mjesta i zapošljavanja ne sadrže druge oblike državne pomoći.

III - HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ

1. Državna pomoć malim i srednjim privrednim subjektima

Član 12.

Opći uslovi za dodjelu državne pomoći malim i srednjim privrednim subjektima

Državna pomoć za male i srednje privredne subjekte iz čl. 13. i 14. ove Uredbe ne može se dodijeliti privrednim subjektima u sektoru vađenja uglja, ni privrednim subjektima u teškoćama prema općim uslovima ove Uredbe za dodjelu državne pomoći.

Državna pomoć za male i srednje privredne subjekte iz čl. 44. i 45. ove Uredbe ne može se dodijeliti privrednim subjektima u sektoru vađenja uglja i čelika, ni privrednim subjektima u teškoćama.

Član 13.

Državna pomoć za savjetodavne usluge

Državna pomoć za male i srednje privredne subjekte može se dodijeliti za savjetodavne usluge.

Visina državne pomoći ne može preći 50% troškova savjetodavnih usluga koje pružaju vanjski konsultanti.

Navedene usluge ne mogu biti stalna ili povremena djelatnost, niti da budu povezane sa redovnim operativnim troškovima privrednog subjekta, kao što su redovne usluge poreskog savjetovanja, redovne pravne usluge ili usluge reklamiranja.

Član 14.

Državna pomoć za učešće na sajmovima

Državna pomoć za male i srednje privredne subjekte može se dodijeliti za učešće na sajmovima. Pravo dobijanja pomoći za učešće na sajmovima pripada onim subjektima koji po

prvi put izlaze na sajam međunarodnog karaktera i to ako je izlazak na sajam povezan sa komercijalizacijom novih proizvoda, transfer tehnologija, razvoj vlastitog brenda i sajma male privrede svjetskog nivoa.

Visina državne pomoći ne može preći 50% troškova nastalih iznajmljivanjem, postavljanjem i vođenjem štanda za prvo učestvovanje privrednog subjekta na određenom sajmu ili izložbi. Visina troškova sajma se utvrđuje konsultirajući pravila i tarife Unije sajmova kojim pripada konkretni sajam za koji se utvrđuju troškovi.

2. Državna pomoć za sanaciju i restrukturiranje privrednih subjekata u teškoćama

Član 15.

Državna pomoć privrednom subjektu u teškoćama

Državna pomoć privrednom subjektu u teškoćama može se dodijeliti:

- 1) ako ispuni uslove za privredni subjekt u teškoćama iz člana 2. tačka 12) ove Uredbe;
- 2) ako nije u sastavu veće poslovne grupe, osim ukoliko može da pokaže:
 - a) da su teškoće u kojima se privredni subjekt nalazi unutrašnje i da nisu rezultat proizvoljne raspodjele troškova u okviru grupe i
 - b) da su teškoće suviše ozbiljne da bi se grupa sama mogla s njima izboriti.

Kada privredni subjekt u teškoćama osniva supsidijarno lice, to lice, zajedno sa privrednim licem u teškoćama pod čijom je kontrolom, smatrat će se grupom i može dobiti pomoć pod uslovima iz čl. 15. do 17. ove Uredbe.

Novoosnovani privredni subjekt nema pravo na državnu pomoć za sanaciju i restrukturiranje čak i ukoliko je njegova finansijska pozicija nesigurna, a naročito ako je novi privredni subjekt nastao likvidacijom ranijeg privrednog subjekta ili je preuzeo njegova sredstva. Novoosnovani privredni subjekt je privredni subjekt koji se nalazi u privrednom registru ne duže od tri godine.

Državna pomoć privrednom subjektu u teškoćama može se dodijeliti:

- 1) za sanaciju da bi se privrednom subjektu dala mogućnost da ispita svoje stanje i dok se ne pripremi plan restrukturiranja ili likvidacije ili
- 2) za restrukturiranje radi osiguravanja privrednom subjektu obnove dugoročne konkurentnosti u okviru plana za reorganizaciju i racionalizaciju.

Državna pomoć za sanaciju i restrukturiranje ne može se dodijeliti privrednim subjektima u sektoru vađenja uglja. Državna pomoć privrednim subjektima u sektoru proizvodnje čelika dodjeljuje se u skladu sa članom 52. ove Uredbe.

Kada je privrednom subjektu u teškoćama prethodno data pomoć u skladu sa zakonom, u pogledu koje je Vijeće za državnu pomoć donio negativnu odluku sa nalogom za sanaciju i kada ta sanacija nije realizovana, pri utvrđivanju pomoći za sanaciju i restrukturiranje tog privrednog subjekta uzeće se u obzir kumulativan efekt stare i nove pomoći.

Član 16.

Državna pomoć za sanaciju

Državna pomoć može se dodijeliti privrednom subjektu:

- 1) kao jednokratna mjera ukoliko je takva državna pomoć opravdana, gdje se uzimaju u obzir socijalni i ekonomski uslovi datog područja;
- 2) ukoliko se pomoć dodjeljuje kao garancija zajma ili zajam po tržišnoj kamatnoj stopi. Pri određivanju tržišne kamatne stope, koristi se referentna kamatna stopa;
- 3) uz uslov da svaki kredit bude vraćen, a sve obaveze po garancijama okončane u roku do šest mjeseci nakon isplate prve rate privrednom subjektu;
- 4) da je državna pomoć ograničena u iznosu neophodnom za opstanak privrednog subjekta u periodu za koji je pomoć odobrena.

Privredni subjekt – primalac državne pomoći za sanaciju dužan je da, najkasnije u roku od šest mjeseci od dodjele državne pomoći, dostavi Vijeću za državnu pomoć jedan od sljedećih dokumenata:

- 1) plan restrukturiranja privrednog subjekta;
- 2) plan likvidacije privrednog subjekta; ili
- 3) dokaz da je kredit vraćen u cijelosti i/ili da je garancija istekla.

Državna pomoć za sanaciju može se dodijeliti samo jedanput. Državna pomoć može se dodijeliti ponovo u izuzetnim slučajevima, ali ne prije isteka desetogodišnjeg perioda od datuma realizacije ranijeg plana restrukturiranja. Nova državna pomoć za sanaciju može se dodijeliti i prije isteka desetogodišnjeg perioda ukoliko bude potrebna, ali tek nakon isteka perioda od najmanje pet godina od dodjele državne pomoći i to usljed nepredvidivih okolnosti koje su van kontrole i utjecaja privrednog subjekta.

Član 17.

Državna pomoć za restrukturiranje

Državna pomoć može se dodijeliti ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da je privredni subjekt izradio plan restrukturiranja koji obuhvata:
 - a) ponovno uspostavljanje dugoročne konkurentnosti privrednog subjekta u toku razumnog vremenskog perioda na osnovu realnih pretpostavki o budućim uslovima poslovanja,
 - b) prestanak obavljanja djelatnosti koje bi u privrednom subjektu uzrokovale gubitke čak i nakon restrukturiranja;
 - c) opis okolnosti koje su dovele do teškoća da bi se ocijenilo da li su predložene mjere odgovarajuće,
 - d) da realizacija mjera privrednom subjektu omogući da poslije završetka restrukturiranja, bez dodatne pomoći, pokrije sve svoje troškove uključujući amortizaciju i finansijske obaveze; očekivani prinos na kapital mora da bude dovoljan da bi restrukturirani privredni subjekt mogao da izdrži tržišnu konkurenciju vlastitim zaslugama;
- 2) da privredni subjekt poduzima kompenzacione mjere: prijenos ili prodaja imovine, smanjenje kapaciteta ili zastupljenosti na tržištu, uklanjanje barijera za ulazak na dato tržište. Kompenzacione mjere se ne odnose na male privredne subjekte;

Korisnik državne pomoći finansira dio troškova procesa restrukturiranja iz vlastitih sredstava ili iz vanjskih izvora finansiranja po tržišnim uslovima. Mali privredni subjekti sufinansiraju plan restrukturiranja u iznosu od najmanje 25%, srednji privredni subjekti u iznosu od najmanje

40%, a veliki privredni subjekti u iznosu od najmanje 50%. Iznos državne pomoći ograničen je na minimum neophodan za realizaciju plana restrukturiranja privrednog subjekta.

Državna pomoć za restrukturiranje može se dodijeliti privrednom subjektu samo jedanput.

Državna pomoć za restrukturiranje može se dodijeliti ponovo u izuzetnim slučajevima, ali ne prije isteka desetogodišnjeg perioda od datuma realizacije ranijeg plana restrukturiranja. Nova državna pomoć za restrukturiranje, može se dodijeliti i prije isteka desetogodišnjeg perioda ukoliko bude potrebna, ali tek nakon što prođe najmanje pet godina od dodjele državne pomoći i to usljed nepredvidivih okolnosti koje su van kontrole i utjecaja privrednog subjekta.

O svakoj stvarno dodijeljenoj državnoj pomoći velikom ili srednjem privrednom subjektu u toku perioda restrukturiranja, uključujući pomoć dodijeljenu u skladu sa odobrenom shemom državne pomoći, mora se ponaosob izvijestiti Vijeće za državnu pomoć ukoliko nije bio obaviješten o planiranoj pomoći u vrijeme donošenja odluke o dodjeli pomoći za restrukturiranje.

U slučaju dodjele pomoći za restrukturiranje velikom privrednom subjektu, davalac državne pomoći podnosi Vijeću za državnu pomoć detaljne izvještaje najmanje jednom godišnje do ispunjenja ciljeva iz plana restrukturiranja. Izvještaj mora da sadrži sve podatke koji su potrebni Vijeću za državnu pomoć radi praćenja realizacije plana restrukturiranja: raspored sredstava uplaćenih privrednom subjektu, njegovo finansijsko stanje i poštovanje uslova i obaveza iz odluke na osnovu koje je državna pomoć dodijeljena.

Kod državne pomoći za restrukturiranje malih i srednjih privrednih subjekata, davalac pomoći jednom godišnje dostavlja Vijeću za državnu pomoć kopiju bilansa stanja i bilansa uspjeha privrednog subjekta – primaoca pomoći.

Državna pomoć za sanaciju i za restrukturiranje može se dodijeliti i privrednom subjektu nad kojim je otvoren stečajni postupak, radi opstanka i nastavljanja djelatnosti privrednog subjekta.

3. Državna pomoć za zapošljavanje lica koja se teže zapošljavaju i lica sa invaliditetom

Član 18.

Opći uslovi za dodjelu državne pomoći za zapošljavanje

Državna pomoć za zapošljavanje lica koja se teže zapošljavaju i lica sa invaliditetom može se dodijeliti u obliku subvencija za bruto plaće i naknade i kao naknada za dodatne troškove zapošljavanja lica sa invaliditetom.

Državna pomoć za zapošljavanje ne može se dodijeliti privrednim subjektima u sektoru vađenja uglja i privrednim subjektima u teškoćama.

Član 19.

Državna pomoć za zapošljavanje u obliku subvencija za bruto plaće i naknade

Državna pomoć za zapošljavanje u obliku subvencija za bruto plaće i naknade može se dodijeliti za zapošljavanje lica koja se teže zapošljavaju, lica koja se izuzetno teško zapošljavaju i lica sa invaliditetom.

Visina državne pomoći ne smije preći:

- 1) u slučaju lica koja se teže zapošljavaju i lica koja se izuzetno teško zapošljavaju, 50% opravdanih troškova i
- 2) u slučaju lica sa invaliditetom, 75% opravdanih troškova.

Opravdani troškovi su troškovi bruto plaća i naknada u periodu:

- 1) od najviše 12 mjeseci po zapošljavanju – u slučaju lica koja se teže zapošljavaju;
- 2) od najviše 24 mjeseci po zapošljavanju – u slučaju lica koja se izuzetno teško zapošljavaju i
- 3) tokom cjelokupnog perioda u kom je lice zaposleno – u slučaju lica sa invaliditetom.

Troškovi bruto plaća i naknada su ukupan iznos koje je privredni subjekt stvarno platio u vezi sa zapošljavanjem, koji obuhvata bruto iznos plaća i naknada prije odbijanja poreza, obaveznih doprinosa, kao što su doprinosi za socijalno osiguranje, troškovi dječje zaštite.

Ukoliko zapošljavanje nema za posljedicu neto povećanje broja zaposlenih u odnosu na prosječan broj zaposlenih u datom privrednom subjektu u prethodnih dvanaest mjeseci, to radno mjesto ostaje upražnjeno po dobrovoljnom raskidu radnog odnosa, invalidnosti, odlaska u starosnu penziju, dobrovoljnog skraćenja radnog vremena ili otpuštanja, u skladu sa zakonom, zbog povrede radne discipline, a ne kao posljedica tehnološkog viška. Broj zaposlenih je broj godišnjih jedinica rada, tj. broj lica zaposlenih na puno radno vrijeme u toku jedne godine, gdje se zaposlenje na pola radnog vremena i sezonsko zaposlenje računaju kao dijelovi godišnje jedinice rada.

Osim u slučaju otpuštanja u skladu sa zakonom ili zbog povrede radne discipline, zaposlenik koji se teže zapošljava ima pravo na kontinuirano zaposlenje na najkraći rok predviđen propisima Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije BiH i kolektivnim ugovorima koji uređuju ugovor o radu.

Ukoliko je period zaposlenja lica koja se teže zapošljavaju i lica sa invaliditetom kraći od 12 mjeseci, odnosno 24 mjeseca u slučaju lica koja se izuzetno teško zapošljavaju, državna pomoć se proporcionalno smanjuje.

Član 20.

Državna pomoć za naknadu dodatnih troškova zapošljavanja lica sa invaliditetom

Državna pomoć može se dodijeliti za naknadu dodatnih troškova zapošljavanja lica sa invaliditetom.

Visina državne pomoći ne smije preći 100% opravdanih troškova.

Opravdani troškovi za dodjelu državne pomoći za naknadu dodatnih troškova zapošljavanja lica sa invaliditetom su troškovi, osim troškova bruto plaća i naknada navedenih u članu 19. ove Uredbe, koji su dodatni u odnosu na one troškove koje bi privredni subjekt snosio da zapošljava zaposlenike bez invaliditeta, u periodu u kome je zaposlenik sa invaliditetom zaposlen.

Opravdani troškovi iz stava 3. ovog člana su:

- 1) troškovi prilagođavanja poslovnog prostora;
- 2) troškovi zapošljavanja osoblja samo za vrijeme dok pružaju pomoć radnicima sa invaliditetom;

- 3) troškovi prilagođavanja ili nabavke opreme, odnosno nabavke i provjere računarskih programa (softver) koje koriste radnici sa invaliditetom, uključujući prilagođenu ili pomoćnu tehnološku opremu, koji su dodatni u odnosu na one troškove koje bi privredni subjekt snosio da zapošljava zaposlenike bez invaliditeta, u periodu u kome je zaposlenik sa invaliditetom zaposlen;
- 4) u slučaju da privredni subjekt ima zapošljavanje u prilagođenim uslovima, troškovi izgradnje, instaliranja ili širenja privrednog subjekta i ugradnje opreme, kao i svi troškovi administracije i prijevoza koji su direktna posljedica zapošljavanja zaposlenika sa invaliditetom. Zapošljavanje u prilagođenim uslovima je zapošljavanje u privrednom subjektu sa najmanje 50% lica sa invaliditetom.

Odstupanje od pravila o kumulaciji državne pomoći:

- 1) Državna pomoć za osobe sa invaliditetom iz čl. 18. i 19. ove Uredbe može da se, u pogledu istih opravdanih troškova, kumulira sa drugom državnom pomoći, predviđenom ovom Uredbom i preko gornje granice utvrđene članom 4. stav 2. ove Uredbe, ako se tom kumulacijom ne prelazi 100% mjerodavnih troškova u svakom periodu u kome su predmetna lica bila zaposlena.

4. Državna pomoć za zaštitu životne sredine

Član 21.

Opći uslovi za dodjelu državne pomoći za zaštitu životne sredine

Državna pomoć za zaštitu životne sredine može se dodijeliti za bilo koju mjeru utvrđenu radi otklanjanja ili sprečavanja štete po fizičko okruženje ili prirodne resurse nastale aktivnostima korisnika, smanjenja rizika od nastupanja takve štete ili efikasnijeg korištenja prirodnih resursa, uključujući mjere energetske uštede i korištenja obnovljivih izvora energije.

Državna pomoć za zaštitu životne sredine može se dodijeliti privrednim subjektima u svim sektorima, osim mjera na zaštiti životne sredine koje se odnose na infrastrukturu zračnog, putnog, željezničkog, pomorskog saobraćaja i saobraćaja unutrašnjim plovnim putevima, uključujući projekte na razvoju transevropske saobraćajne mreže.

Državna pomoć može se dodijeliti ako je korisnik podnio zahtjev za državnu pomoć prije početka rada na projektu. Kod državne pomoći velikim privrednim subjektima, u internom aktu dokumentu korisnika potrebno je dokazati poticajni efekt na osnovu sljedećih kriterija: povećanje obima projekta, povećanje oblasti djelovanja, povećanje brzine realizacije i povećanje ukupnog iznosa projekta, kao i održivosti potpomognutog projekta sa i bez državne pomoći.

Član 22.

Državna pomoć za dostizanje viših standarda od važećih ili za povećanje nivoa zaštite životne sredine u odsustvu standarda

Državna pomoć za dostizanje viših standarda od važećih u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH, ili za povećanje nivoa zaštite životne sredine u odsustvu standarda može se dodijeliti ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

- 1) da investicija omogućava korisniku da poveća nivo zaštite životne sredine kao rezultat njegove aktivnosti iznad važećih standarda za zaštitu životne sredine u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH, ili
- 2) da investicija omogućava korisniku da poveća nivo zaštite životne sredine kao rezultat njegove aktivnosti u odsustvu standarda za zaštitu životne sredine u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH.

Opravnani troškovi su dodatni troškovi ulaganja neophodni za postizanje višeg nivoa zaštite životne sredine nego što zahtijevaju standardi u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH.

Opravdana ulaganja moraju biti u obliku ulaganja u:

- 1) materijalna sredstva – ulaganja u zemljište koje je striktno neophodno za ispunjavanje ciljeva zaštite životne sredine, ulaganja u zgrade, postrojenja i opremu sa ciljem smanjenja ili eliminacije zagađenja i smetnji, i ulaganja u prilagođavanje načina proizvodnje sa ciljem zaštite životne sredine;
- 2) nematerijalna sredstva – troškovi transfera tehnologije kroz kupovinu operativnih licenci ili patentiranog i nepatentiranog znanja, ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - a) da se za nematerijalna sredstva obračunava amortizacija,
 - b) da su sredstva kupljena po tržišnim uslovima od privrednog subjekta u kojem kupac ne ostvaruje kontrolu, ni posredno ni neposredno,
 - c) da se sredstva nalaze u i ostaju u imovini privrednog subjekta koji je primalac državne pomoći, kao i da se koriste najmanje pet godina. Ovaj uslov se ne primjenjuje ako su nematerijalna sredstva tehnički zastarjela. U slučaju prodaje u navedenom petogodišnjem periodu, dobit od prodaje mora se odbiti od opravdanih troškova, a cjelokupan ili djelimičan iznos državne pomoći mora biti nadoknađen, tamo gdje je propisano.

Opravnani troškovi izračunavaju se kao neto razlika između koristi i troškova poslovanja vezanih za dodatna ulaganja za zaštitu životne sredine, koji se javljaju tokom prvih pet godina trajanja tog ulaganja, ukoliko:

- 1) operativna korist znači uštedu troškova ili dodatnu pomoćnu proizvodnju koja je direktno povezana sa ulaganjem u zaštitu životne sredine;
- 2) operativni troškovi predstavljaju dodatne troškove proizvodnje nastalih dodatnim ulaganjem u zaštitu životne sredine.

U cilju utvrđivanja dijela ulaganja koji je direktno povezan sa zaštitom životne sredine, može se koristiti sljedeća metodologija:

- 1) kada se troškovi ulaganja u zaštitu životne sredine mogu lako odrediti u ukupnim troškovima ulaganja, troškovi koji se precizno odnose na zaštitu životne sredine predstavljaju opravdane troškove;
- 2) u svim drugim slučajevima, dodatni troškovi ulaganja utvrđuju se poređenjem ulaganja sa hipotetičnom situacijom bez dodijeljene državne pomoći.

Kod ulaganja čiji je cilj postizanje višeg nivoa zaštite životne sredine u odnosu na standarde važeće u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH, hipotetična situacija se određuje na sljedeći način:

- 1) kod ulaganja čiji je cilj postizanje višeg nivoa zaštite životne sredine u odnosu na standarde važeće u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH, opravdani troškovi predstavljaju troškove ulaganja neophodne za postizanje nivoa zaštite životne sredine koji je viši od traženog nivoa standarda;
- 2) ukoliko standardi ne postoje u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH, opravdani troškovi su troškovi ulaganja neophodni za postizanje višeg nivoa

zaštite životne sredine nego što bi privredni subjekt dostigao u odsustvu bilo kakve državne pomoći za zaštitu životne sredine.

Državna pomoć može se dodijeliti:

- 1) malim privrednim subjektima iznosu do 70% opravdanih troškova;
- 2) srednjim privrednim subjektima u iznosu do 60% opravdanih troškova;
- 3) velikim privrednim subjektima u iznosu do 50% opravdanih troškova.

Državna pomoć ne može se dodijeliti u slučaju da je namijenjena postizanju standarda u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH, koji su usvojeni i stupili na snagu, ali nisu u primjeni.

U sektoru saobraćaja, nabavka novih transportnih sredstava za drumski, željeznički i pomorski saobraćaj, kao i unutrašnju plovidbu, koja je u skladu sa usvojenim standardima u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH, dozvoljena je samo ukoliko se nabavka realizuje prije njihovog stupanja na snagu, a novi standardi, nakon što postanu obavezujući, ne mogu se retroaktivno primjenjivati na već nabavljena sredstva.

Član 23.

Državna pomoć za rano usklađivanje sa budućim standardima za zaštitu životne sredine

Državna pomoć za rano usklađivanje sa novim standardima u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH, koji povećavaju nivo zaštite životne sredine, ali još nisu u primjeni, može se dodijeliti samo za ulaganja izvršena i završena najmanje godinu dana prije početka primjene ovih standarda.

Opravdani troškovi predstavljaju dodatne troškove ulaganja neophodne za postizanje nivoa zaštite životne sredine koji zahtijevaju novi standardi u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH, u odnosu na postojeći nivo zaštite životne sredine koji je tražen prije stupanja na snagu ovog standarda.

Kod izračunavanja opravdanih troškova, moraju biti ispunjeni uslovi navedeni u st. 3. 4. i 5. člana 22. ove Uredbe.

Kada je projekt realizovan i završen više od tri godine prije stupanja na snagu standarda, visina državne pomoći ne može preći:

- 1) za male privredne subjekte: iznos do 25% opravdanih troškova;
- 2) za srednje privredne subjekte: iznos do 20% opravdanih troškova;
- 3) za velike privredne subjekte: iznos do 15% opravdanih troškova.

Kada je projekt realizovan i završen u periodu od jedne do tri godine prije stupanja na snagu standarda, visina državne pomoći ne može premašiti:

- 1) za male privredne subjekte: iznos do 25% opravdanih troškova;
- 2) za srednje privredne subjekte: iznos do 15% opravdanih troškova;
- 3) za velike privredne subjekte: iznos do 10% opravdanih troškova.

Član 24.

Državna pomoć za postizanje uštede energije

Državna pomoć može biti dodijeljena za ulaganja u postizanje uštede energije koja su ograničena na dodatne troškove ulaganja neophodne za postizanje uštede energije iznad nivoa koji zahtijevaju standardi u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH.

Kod izračunavanja dodatnih troškova, primjenjuju se sljedeći uslovi:

- 1) dio ulaganja koji je neposredno vezan za postizanje uštede energije utvrđuje se u skladu sa odredbama st. 3. i 5. člana 22. ove Uredbe;
- 2) nivo uštede energije koji je viši u odnosu na obavezne standarde utvrđuje se u skladu sa odredbama st. 3. i 6. člana 22. ove Uredbe;
- 3) kod utvrđivanja koristi/troškova poslovanja, opravdani troškovi izračunavaju se kao neto razlika između koristi i troškova poslovanja vezanih za dodatna ulaganja za postizanja ušteda energije, koji se javljaju tokom prve tri godine trajanja tog ulaganja u slučaju malih i srednjih privrednih subjekata, odnosno prvih pet godina u slučaju velikih privrednih subjekata.

Državna pomoć može se dodijeliti:

- 1) malim privrednim subjektima iznosu do 80% opravdanih troškova;
- 2) srednjim privrednim subjektima u iznosu do 70% opravdanih troškova;
- 3) velikim privrednim subjektima u iznosu do 60% opravdanih troškova.

Član 25.

Investicijska državna pomoć za obnovljive izvore energije

Državna pomoć može se dodijeliti za promoviranje energije iz obnovljivih izvora. Državna pomoć je opravdana ako u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH, ne postoje obavezni standard zaštite životne sredine u pogledu učešća energije iz obnovljivih izvora za individualne privredne subjekte.

Državna pomoć za proizvodnju biogoriva dozvoljena je samo u slučaju održivih biogoriva.

Opravdani troškovi izračunavaju se kao neto razlika između koristi i troškova poslovanja vezanih za dodatna ulaganja u obnovljive izvore energije, koji se javljaju tokom prvih pet godina trajanja tog ulaganja, kako je navedeno u st. 3. 4. i 5. člana 22. ove Uredbe.

Državna pomoć može se dodijeliti:

- 1) malim privrednim subjektima u iznosu do 80% opravdanih troškova;
- 2) srednjim privrednim subjektima u iznosu do 70% opravdanih troškova;
- 3) velikim privrednim subjektima u iznosu do 60% opravdanih troškova.

Član 26.

Državna pomoć za postrojenja za kombinovanu proizvodnju električne i toplotne energije (kogeneracija)

Investicijska državna pomoć za kogeneraciju može se dodijeliti pod uslovom da nova kogeneracijska jedinica ukupno ostvaruje uštedu primarne energije u poređenju sa odvojenom proizvodnjom, ili da unapređenje postojeće kogeneracijske jedinice ili pretvaranje postojećeg energetskog postrojenja u kogeneracijsku jedinicu ostvaruje uštedu primarne energije u poređenju sa izvornom situacijom.

Opravdani troškovi za dodjelu državne pomoći za kogeneraciju moraju biti ograničeni na dodatne troškove ulaganja neophodne za uspostavljanje visoko efikasnog kogeneracijskog postrojenja u poređenju sa odgovarajućim ulaganjem.

Kod izračunavanja opravdanih troškova, moraju biti ispunjeni uslovi navedeni u st. 3. 4. i 5. člana 22. ove Uredbe.

Visina investicijske državne pomoći utvrđuje se i to:

- 1) za male privredne subjekte - do 80% opravdanih troškova;
- 2) za srednje privredne subjekte - do 70% opravdanih troškova;
- 3) za velike privredne subjekte - do 60% opravdanih troškova.

Član 27.

Državna pomoć za energetske efikasno daljinsko grijanje

Investicijska državna pomoć za daljinsko grijanje može se dodijeliti pod uslovom da kombinovana djelatnost proizvodnje toplote i distribuiranja toplote dovodi do ušteda primarne energije i da su ulaganja namijenjena za korištenje i distribuciju otpadne toplote u cilju daljinskog grijanja.

Opravdani troškovi za dodjelu državne pomoći za daljinsko grijanje moraju biti ograničeni na dodatne troškove ulaganja neophodne za ostvarivanje energetski efikasnog daljinskog grijanja u poređenju sa odgovarajućim ulaganjem.

Kod izračunavanja opravdanih troškova, moraju biti ispunjeni uslovi navedeni u st. 3. 4. i 5. člana 22. ove Uredbe.

Visina investicijske državne pomoći utvrđuje se i to:

- 1) za male privredne subjekte - do 70% opravdanih troškova;
- 2) za srednje privredne subjekte - do 60% opravdanih troškova;
- 3) za velike privredne subjekte - do 50% opravdanih troškova.

Član 28.

Državna pomoć za upravljanje otpadom

Državna pomoć za upravljanje otpadom od drugih privrednih subjekata uključujući i aktivnosti ponovne upotrebe, reciklaže i prerade može se dodijeliti samo ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da je ulaganje usmjereno na smanjivanje zagađenja koje proizvode drugi privredni subjekti - zagađivači i ne pokriva zagađenje koje proizvodi korisnik te pomoći;
- 2) da pomoć ne oslobađa zagađivače plaćanja naknade prema propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine i upravljanje otpadom ili naknada koja se smatra normalnim troškom privrednog subjekta koje je zagađivač;
- 3) da ulaganje poboljšava proces u kome je korištenje otpada za proizvodnju gotovih proizvoda ekonomski profitabilno ili koristi konvencionalne tehnologije na inovativan način;
- 4) da bi otpad koji se prerađuje u protivnom bio odložen ili prerađen na način koji je manje prihvatljiv za životnu sredinu;

- 5) da ulaganje ne povećava samo potražnju za predmetima koji će se reciklirati, već povećava i prikupljanje tog otpada.

Opravdani troškovi za dodjelu državne pomoći za upravljanje otpadom su dodatni investicijski troškovi neophodni za ostvarivanje ulaganja za upravljanje otpadom, u poređenju sa konvencionalnom proizvodnjom istog kapaciteta koja ne uključuje upravljanje otpadom. Troškovi takvog ulaganja oduzimaju se od opravdanih troškova.

Opravdani troškovi izračunavaju se kao neto razlika između koristi i troškova poslovanja vezanih za dodatna ulaganja za upravljanje otpadom, koji se javljaju tokom prvih pet godina trajanja tog ulaganja, kako je navedeno u st. 3. 4. i 5. člana 22. ove Uredbe.

Državna pomoć može se dodijeliti:

- 1) malim privrednim subjektima iznosu do 70% opravdanih troškova;
- 2) srednjim privrednim subjektima u iznosu do 60% opravdanih troškova;
- 3) velikim privrednim subjektima u iznosu do 50% opravdanih troškova.

Član 29.

Državna pomoć za sanaciju kontaminiranih lokacija

Investicijska državna pomoć privrednim subjektima koji otklanjaju štete nanijete životnoj sredini sanacijom kontaminiranih lokacija može se dodijeliti samo ukoliko vodi poboljšanju zaštite životne sredine. Šteta nanijeta životnoj sredini odnosi se na pogoršanje kvaliteta tla, površinskih ili podzemnih voda.

Državna pomoć ne može se dodijeliti ukoliko je zagađivač poznat, i u tom slučaju primjenjuje se načelo "zagađivač plaća".

Ukoliko zagađivač nije poznat ili mu se ne može naložiti da snosi troškove sanacije, državna pomoć može se dodijeliti licu koje vrši sanaciju.

Opravdani troškovi su troškovi koji se odnose na obavljanje sanacije kontaminiranih područja umanjeni za iznos povećanja vrijednosti zemljišta na tom području. Svi troškovi koje privredni subjekt bude ostvario prilikom sanacije lokacije, bez obzira na to da li se ti troškovi prikazuju pod stavkom osnovna sredstva u bilansu stanja, smatraju se opravdanim ulaganjem u slučaju sanacije kontaminiranih lokacija.

Državna pomoć za sanaciju kontaminiranih lokacija može se dodijeliti u visini do 100% opravdanih troškova. Ukupan iznos pomoći ne smije biti veći od stvarnih troškova koje snosi privredni subjekt.

Član 30.

Državna pomoć za izmještanje privrednih subjekata

Državna pomoć može se dodijeliti samo privrednim subjektima koji posluju u urbanim sredinama ili u posebnim sredinama zaštićenim zakonom Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije BiH kao prirodna staništa biljnog i životinjskog svijeta, koji obavljaju djelatnost u skladu sa zakonom, ali zbog većeg stepena zagađivanja životne sredine izazvanog tom djelatnošću, moraju da budu izmještena na drugu lokaciju.

Državna pomoć može se dodijeliti pod sljedećim uslovima:

- 1) da promjena lokacije bude izvršena radi zaštite životne sredine ili sprečavanja nanošenja štete životnoj sredini i o toj promjeni mora postojati odluka nadležnog organa ili sudska odluka ili mora biti rezultat dogovora privrednog subjekta i nadležnog organa;
- 2) da privredni subjekt zadovoljava najviše standarde zaštite životne sredine koji se primjenjuju na novoj lokaciji nakon izmještanja.

Opravdani troškovi za dodjelu državne pomoći za izmještanje privrednih subjekata su:

- 1) troškovi za kupovinu zemljišta, izgradnju ili kupovinu novih postrojenja, ali samo istog kapaciteta kao postrojenja koja su napuštena;
- 2) troškovi penala koje snosi privredni subjekt zbog raskidanja ugovora o zakupu zemljišta ili zgrada ukoliko je zbog odluke nadležnog organa ili sudske odluke o promjeni lokacije došlo do prijevremenog raskida ugovora.

Pri određivanju iznosa opravdanih troškova odbija se:

- 1) dobit od prodaje ili iznajmljivanja napuštene postrojenja ili zemljišta;
- 2) naknada dobijena po osnovu eksproprijacije (lišavanja svojine);
- 3) bilo koja druga dobit u vezi sa premještanjem postrojenja, posebno dobit koja, u trenutku premještanja, proizlazi iz unapređenja tehnologije koja se koristi računovodstvena dobit koja proizlazi iz boljeg korištenja postrojenja;
- 4) ulaganja radi povećanja kapaciteta.

Državna pomoć može se dodijeliti:

- 1) malim privrednim subjektima iznosu do 70% opravdanih troškova;
- 2) srednjim privrednim subjektima u iznosu do 60% opravdanih troškova;
- 3) velikim privrednim subjektima u iznosu do 50% opravdanih troškova.

Član 31.

Opći uslovi za izradu studija zaštite životne sredine

Državna pomoć može se dodijeliti privrednom subjektu za izradu studija zaštite životne sredine neposredno povezanih sa ulaganjima za dostizanje standarda pod uslovima navedenim u članu 22, ostvarivanje uštede energije pod uslovima navedenim u članu 24. i proizvodnju obnovljive energije pod uslovima navedenim u članu 25. ove Uredbe. Državna pomoć može se dodijeliti i kada se, nakon nalaza pripremnog istraživanja, ulaganje koje je predmet istraživanja ne ostvari.

Državna pomoć može se dodijeliti:

- 1) malim privrednim subjektima u iznosu do 70% opravdanih troškova;
- 2) srednjim privrednim subjektima u iznosu do 60% opravdanih troškova;
- 3) malim privrednim subjektima iznosu do 50% opravdanih troškova;

Član 32.

Državna pomoć za operativno poslovanje

Državna pomoć za ostvarenje uštede energije može se dodijeliti pod sljedećim uslovima:

- 1) da je državna pomoć ograničena na nadoknađivanje dodatnih proizvodnih troškova koji proizlaze iz ulaganja, uzimajući u obzir koristi proizašle iz uštede energije. Svaka pomoć za ulaganje dodijeljena privrednom subjektu za novo postrojenje mora se oduzeti od proizvodnih troškova;
- 2) da je državna pomoć ograničena na pet godina;
- 3) da u slučaju dodjele državne pomoći koja se postepeno smanjuje, visina pomoći ne prelazi 100% dodatnih troškova u prvoj godini, ali mora linearno biti svedena na nulu na kraju pete godine. U slučaju dodjele državne pomoći koja se ne smanjuje postepeno, visina državne pomoći ne smije preći 50% dodatnih troškova.

Operativna državna pomoć za proizvodnju obnovljive energije može se dodijeliti pod uslovom da je u skladu sa jednom od navedenih opcija, ukoliko u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH, ne postoji obavezni standard zaštite životne sredine u pogledu učešća energije iz obnovljivih izvora za individualne privredne subjekte.

Opcija 1

- a) Državna pomoć može se dodijeliti za pokrivanje razlike između troškova proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, uključujući troškove amortizacije dodatnih ulaganja u zaštitu životne sredine i tržišne cijene tog oblika energije.
- b) Državna pomoć može se dodijeliti do završetka procesa amortizacije postrojenja u skladu sa uobičajenim računovodstvenim pravilima. Svaka dalja proizvodnja energije u postrojenju ne može biti predmet pomoći. Državna pomoć također može da pokrije uobičajen prinos na kapital.
- c) Prilikom utvrđivanja iznosa operativne državne pomoći, svaka pomoć za ulaganje dodijeljena privrednom subjektu za novo postrojenje mora se oduzeti od proizvodnih troškova;
- d) S obzirom na to da proizvodnja energije iz biomase zahtijeva relativno niske troškove ulaganja, ali veće troškove poslovanja, operativna državna pomoć za proizvodnju obnovljive energije iz biomase koja premašuje iznos ulaganja može se dodijeliti ukoliko davalac državne pomoći može pokazati da su ukupni troškovi koje privredni subjekt bude ostvario po amortizaciji postrojenja i dalje viši od tržišne cijene energije.

Opcija 2:

Operativna državna pomoć može se dodijeliti pod uslovima iz stava 1. ovog člana.

Operativna državna pomoć može se dodijeliti, pod uslovima navedenim u stavu 2. ovog člana privrednim subjektima koji snabdijevaju tržište preko distributivne mreže električnom i toplotnom energijom, kada su troškovi proizvodnje te energije iznad njihove tržišne cijene, kao i za industrijsko korištenje kombinovane proizvodnje električne i toplotne energije ako je proizvodna cijena jedne jedinice energije uz korištenje te tehnologije veća od tržišne cijene jedne jedinice klasične energije.

5. Državna pomoć za istraživanje, razvoj i inovacije

Član 33.

Opći uslovi za dodjelu državne pomoći za istraživanje, razvoj i inovacije

Državna pomoć za istraživanja, razvoj i inovacije može se dodijeliti privrednim subjektima u svim sektorima, osim privrednim subjektima u teškoćama. Kod državne pomoći velikim privrednim subjektima, potrebno je dokazati poticajni efekt na osnovu sljedećih kriterija:

povećanje obima projekta, proširenje oblasti djelovanja, brža realizacija projekta i povećanje ukupnog iznosa za istraživanje, razvoj i inovacije.

Član 34.

Državna pomoć za istraživanje

Državna pomoć može se dodijeliti za:

- 1) osnovna istraživanja koja predstavljaju eksperimentalni ili teorijski rad radi stjecanja novih znanja o osnovnim principima pojava i posmatranih činjenica, bez direktne primjene u praksi;
- 2) industrijska istraživanja koja predstavljaju planirana istraživanja ili ispitivanja radi stjecanja novih znanja i vještina za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga, odnosno radi znatnog poboljšanja postojećih proizvoda, procesa ili usluga. Industrijski razvoj obuhvata stvaranje neophodnih komponenti složenih sistema, osim u slučaju stvaranja prototipa iz tačke 3. podtačke b) ovog stava;
- 3) eksperimentalni razvoj koji obuhvata: stjecanje, kombinovanje, oblikovanje i korištenje postojećih naučnih, tehnoloških, poslovnih i ostalih mjerodavnih znanja i vještina radi izrade planova ili dizajna za nove, promijenjene ili poboljšane proizvode, procese ili usluge, kao i za druge aktivnosti radi konceptualnog definiranja, planiranja i dokumentovanja novih proizvoda, procesa ili usluga. Pod tim aktivnostima podrazumijeva se:
 - a) izrada nacрта, crteža, planova i ostale dokumentacije pod uslovom da nisu namijenjeni komercijalnoj upotrebi;
 - b) razvoj komercijalno upotrebljivih prototipova i demo-projekata ukoliko je prototip konačni komercijalni proizvod i ukoliko bi troškovi proizvodnje samo za korištenje u svrhu prikazivanja i provjere valjanosti bili neprihvatljivo visoki;
 - c) eksperimentalna proizvodnja i ispitivanje proizvoda, procesa i usluga pod uslovom da se ne mogu koristiti ili tako izmijeniti da imaju industrijsku ili komercijalnu primjenu.

Državna pomoć za eksperimentalni razvoj ne može se dodijeliti za rutinske ili periodične izmjene proizvoda, proizvodnih linija, proizvodnih procesa, usluga i drugih postojećih operacija i u slučaju da takve promjene predstavljaju poboljšanja.

Opravdani troškovi su:

- 1) troškovi osoblja (istraživači, tehničari i drugo pomoćno osoblje) u mjeri u kojoj rade na istraživačkom projektu;
- 2) troškovi instrumenata i opreme u obimu u kome se koriste za istraživački projekt. Ukoliko se instrumenti i oprema ne koriste tokom čitavog perioda trajanja istraživačkog projekta, opravdani troškovi su samo troškovi amortizacije u periodu trajanja projekta izračunati na osnovu dobre računovodstvene prakse;
- 3) troškovi zgrada i zemljišta u obimu i periodu u kome se koriste za istraživački projekt. U pogledu troškova zgrada, opravdani su samo troškovi amortizacije za period trajanja istraživačkog projekta, a izračunavaju se u skladu sa dobrom računovodstvenom praksom. U pogledu troškova zemljišta, opravdani troškovi su troškovi kupovine ili iznajmljivanja ili stvarno nastali kapitalni troškovi.
- 4) troškovi ugovornih istraživanja, tehničkog znanja i patenata koji su kupljeni ili licencirani od trećih lica po tržišnim cijenama, ukoliko je transakcija izvršena u konkurentnim uslovima i troškovi savjetodavnih i sličnih usluga ukoliko se koriste isključivo za djelatnost istraživanja;
- 5) dodatni režijski troškovi nastali direktno kao rezultat istraživačke djelatnosti;

- 6) drugi operativni troškovi poslovanja, uključujući troškove materijala, potrošne robe i proizvoda nastalih direktno kao rezultat istraživačke djelatnosti.

U slučaju eksperimentalnog razvoja, od opravdanih troškova moraju se odbiti svi prihodi koji se ostvaruju ukoliko se razvijeni prototipovi i eksperimentalni crteži kasnije koriste u komercijalne svrhe.

Državna pomoć može se dodijeliti:

- 1) za osnovna istraživanja - do 100% opravdanih troškova;
- 2) za industrijska istraživanja - do 50% opravdanih troškova;
- 3) za eksperimentalni razvoj - do 25% opravdanih troškova.

Visina državne pomoći za industrijska istraživanja i eksperimentalni razvoj iz tač. 2. i 3. stava 5. ovog člana može se dodatno povećati:

- 1) za 10% za srednje privredne subjekte i za 20% za male privredne subjekte;
- 2) za dodatnih 15%, ali ne više od 80% opravdanih troškova ukoliko:
 - a) projekt uključuje saradnju sa najmanje jednim malim ili srednjim privrednim subjektom ili se provodi u najmanje dvije države, a nijedan privredni subjekt sam ne snosi više od 70% opravdanih troškova projekta saradnje, ili
 - b) projekt uključuje saradnju između privrednog subjekta i istraživačke organizacije gdje istraživačka organizacija snosi najmanje 10% opravdanih troškova projekta i ima pravo da objavi rezultate svog istraživačkog projekta, ili
 - c) u slučaju industrijskog istraživanja, rezultati projekta se objavljuju na konferencijama naučnog i tehničkog karaktera, u naučnim ili tehničkim časopisima koji su svima dostupni.

Državna pomoć za izradu studija o tehničkoj izvodljivosti može se dodijeliti za industrijsko istraživanje i eksperimentalni razvoj:

- 1) za male i srednje privredne subjekte - do 75% opravdanih troškova za studije koje su priprema za industrijsko istraživanje i do 50% opravdanih troškova za studije koje su priprema za eksperimentalni razvoj; i
- 2) za velike privredne subjekte - do 65% opravdanih troškova za studije koje su priprema za industrijsko istraživanje i do 40% opravdanih troškova za studije koje su priprema za eksperimentalni razvoj.

Opravdani troškovi za dodjelu državne pomoći za izradu studija o tehničkoj izvodljivosti su stvarni troškovi izrade studije o tehničkoj izvodljivosti.

Član 35.

Državna pomoć za inovacije procesa i organizacije poslovanja u oblasti usluga

Državna pomoć za inovacije procesa i organizacije poslovanja može se dodijeliti ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da se inovacija procesa i organizacije poslovanja odnosi na korištenje informacionih i komunikacijskih tehnologija sa ciljem izmjene organizacije poslovanja;
- 2) da inovacija poslovanja bude u obliku projekta za koji je imenovan stručni rukovodilac projekta i navedeni troškovi projekta;

- 3) da rezultat projekta bude razvoj standarda, modela komercijalnog poslovanja, metodologije postupka koje je moguće na sistematičan način reproducirati, certificirati ili zaštititi patentom;
- 4) da inovacija procesa i organizacije poslovanja bude očigledna ili značajno poboljšana u odnosu na postojeće stanje u određenoj grani industrije u Europskoj Zajednici ili Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH, što se dokazuje preciznim opisom inovacije, njenim poređenjem sa postojećim tehnikama u procesu i organizaciji poslovanja kojima se koriste drugi privredni subjekti u istom sektoru;
- 5) da projekt koji sadrži inovaciju procesa i organizacije poslovanja nosi i jasan stepen rizika, što se dokazuje poređenjem troškova projekta sa prihodom privrednog subjekta, vremenom koje je potrebno za razvoj novog procesa, očekivanom dobiti od inovacije procesa u poređenju sa troškovima projekta i vjerovatnošću neuspjeha projekta;
- 6) da proces inovacije bude u obliku novog ili bitno unaprijeđenog metoda proizvodnje ili ostvarenja (uključujući bitne promjene u tehnici, opremi i softveru).

Manje izmjene ili poboljšanja, kao i povećanje kapaciteta proizvodnje ili pružanja usluga, do kojeg dođe kroz dopunsku preradu ili logističke sisteme u odnosu na sisteme koji su već u upotrebi, prestanak korištenja procesa, prosta reprodukcija ili umnožavanje kapitala, uvođenje promjena, koje nastaju iz promjene u faktorskim cijenama ili promjenama u carinskim tarifama, sezonske i druge ciklične promjene, kao i prodaja novih i bitno dorađenih proizvoda, ne smatraju se inovacijama.

Inovacija organizacije poslovanja je primjena nove organizacione metode u radu, organizaciji radnih mjesta ili vanjskim odnosima privrednog subjekta. Promjene koje se uvedu u način poslovanja, organizaciju radnih mjesta ili vanjske odnose koje se zasnivaju na organizacijskim metodama koje su u privrednom subjektu već u primjeni, promjene u upravljačkoj strategiji, spajanje ili preuzimanje privrednog subjekta, prestanak korištenja procesa, prosta reprodukcija ili umnožavanje kapitala, promjene koje su nastupile iz promjene faktorskih cijena ili carinskih tarifa, sezonske i druge ciklične promjene, kao i prodaja novih i bitno unaprijeđenih proizvoda, ne smatraju se inovacijama.

Opravnani troškovi su opravdani troškovi istraživanja iz stava 3. člana 34. ove Uredbe, dok u slučaju inovacija koje se odnose na organizaciju poslovanja, samo troškovi informacionih i komunikacijskih tehnologija se mogu uključiti u troškove instrumenata i opreme.

Državna pomoć se utvrđuje i to: za velike privredne subjekte - do 15%, za srednje privredne subjekte – do 25%, za male privredne subjekte – do 35% opravdanih troškova.

Veliki privredni subjekti mogu dobiti državnu pomoć za inovaciju procesa i organizacije poslovanja samo ukoliko ostvaruju saradnju sa malim i srednjim privrednim subjektima koji učestvuju sa najmanje 30% u ukupnim opravdanim troškovima.

Član 36.

Državna pomoć za unajmljivanje visokokvalificiranog osoblja

Državna pomoć za unajmljivanje visokokvalificiranog osoblja privremeno premještenog iz istraživačke organizacije ili velikog privrednog subjekta u mali ili srednji privredni subjekt može se dodijeliti ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da privremeno premješteno visokokvalificirano osoblje bude zaposleno na novostvorenim istraživačkim, razvojnim i inovativnim funkcijama u privrednom subjektu i ne smije biti zamjena za postojeće osoblje;

- 2) da je visokokvalificirano osoblje, najmanje tokom prethodne dvije godine, bilo zaposleno u istraživačkoj organizaciji ili velikom privrednom subjektu koji ga šalje na privremeni premještaj;
- 3) da privremeno premješteno osoblje bude zaposleno na istraživačkim razvojnim i inovacionim funkcijama u malom i srednjem privrednom subjektu koji je primalac pomoći.

Visokokvalificirano osoblje su: istraživači, inženjeri, projektanti i marketing menadžeri sa visokim obrazovanjem i najmanje pet godina stručnog iskustva u određenoj djelatnosti. Doktorske studije se smatraju odgovarajućim stručnim iskustvom.

Visokokvalificirano osoblje može biti angažovano privremeno i po isteku roka angažovanja to osoblje se vraća kod svog prethodnog poslodavca.

Opravidani troškovi su svi troškovi unajmljivanja i zapošljavanja visokokvalificiranog osoblja, uključujući troškove korištenja usluga službe za zapošljavanje, kao i troškovi premještaja osoblja.

Visina državne pomoći ne smije biti veća od 50% opravdanih troškova, u periodu od najduže tri godine po privrednom subjektu i po unajmljenoj osobi.

Član 37.

Državna pomoć za inovativne klastere

Investicijska državna pomoć za inovativne klastere može se dodijeliti za osnivanje, širenje i oživljavanje inovativnih klastera i to isključivo pravnim licima koja upravljaju ovim klasterima. Ta lica su odgovorna za upravljanje poslovnim prostorom, objektima i aktivnostima inovativnih klastera u pogledu njihovog korištenja i pristupa. Pristup poslovnom prostoru i aktivnostima mora biti slobodan. Naknade za korištenje prostora i učestvovanje u aktivnostima klastera određuju se u skladu sa njihovim stvarnim troškovima.

Investicijska državna pomoć može se dodijeliti za:

- 1) opremanje centara za usavršavanje i istraživanje;
- 2) infrastrukturu otvorenog tipa koja je namijenjena istraživanju: laboratorije, objekti za testiranja;
- 3) široku mrežnu infrastrukturu.

Opravidani troškovi su troškovi koji se odnose na ulaganja u zemljište, zgrade, mašine i opremu.

Državna pomoć se utvrđuje i to: za velike privredne subjekte - do 50%, za srednje privredne subjekte – do 60%, za male privredne subjekte – do 70% opravdanih troškova iz stava 3. ovog člana.

Član 38.

Državna pomoć za pokrivanje tekućih troškova inovativnih klastera

Investicijska državna pomoć za pokrivanje tekućih troškova inovativnih klastera u svrhu oživljavanja inovativnih klastera može se dodijeliti pravnim licima koja upravljaju ovim klasterima.

Državna pomoć je vremenski ograničena na period od pet godina, i to:

- 1) do 100% opravdanih troškova iz stava 3. ovog člana za prvu godinu rada inovativnog klastera, sa ciljem linearnog, odnosno potpunog linearnog smanjenja u petoj godini ili.
- 2) do 50% opravdanih troškova iz stava 3. ovog člana u slučaju bez linearnog smanjenja.

U izuzetnim slučajevima, državna pomoć za pokrivanje tekućih troškova inovativnih klastera u svrhu oživljavanja inovativnih klastera može se dodijeliti na duži rok, ali ne duže od 10 godina.

Opravdani troškovi su troškovi rada zaposlenih lica i administrativni troškovi koji se odnose na sljedeće aktivnosti:

- 1) reklamne aktivnosti klastera za privlačenje novih članova - privrednih subjekata;
- 2) upravljanje objektima klastera kojima je otvoren pristup;
- 3) organizaciju programa usavršavanja, radnih seminara i konferencija kojima se potiče razmjena znanja i povezivanje članova klastera.

Član 39.

Državna pomoć za troškove stjecanja prava industrijske svojine

Državna pomoć malim i srednjim privrednim subjektima za stjecanje prava industrijske svojine može se dodijeliti za dobijanje i potvrđivanje patenata i drugih prava industrijske svojine.

Visina državne pomoći ne smije preći visinu pomoći za projekte istraživanja i razvoja propisanu u st. 5. i 6. člana 34. ove Uredbe koji se odnose na istraživačke djelatnosti koje su prve dovele do predmetnih prava industrijske svojine.

Opravdani troškovi su:

- 1) svi troškovi koji prethode dodjeli prava, uključujući troškove vezane za pripremu, registraciju i ispitivanje prijave, kao i troškovi nastali prilikom obnove prijave prije nego što je pravo dodijeljeno;
- 2) troškovi prijevoda i drugi troškovi nastali kako bi se pravo dobilo ili potvrdilo u drugim pravnim sistemima;
- 3) troškovi nastali prilikom odbrane valjanosti prava u toku službenog ispitivanja prijave i mogućeg postupka opovrgavanja i kada ti troškovi nastanu poslije dodjele prava.

Član 40.

Državna pomoć za nove inovativne privredne subjekte

Državna pomoć za nove inovativne privredne subjekte može se dodijeliti malom privrednom subjektu koji u trenutku dodjele pomoći posluje kraće od šest godina.

Privredni subjekt se smatra inovativnim ukoliko troškovi istraživanja i razvoja privrednog subjekta predstavljaju najmanje 15% njegovih ukupnih troškova poslovanja u najmanje jednoj od tri godine koje prethode dodjeli državne pomoći. U slučaju privrednog subjekta početnika i bez prethodnog finansijskog poslovanja, u reviziji njegovog trenutnog poslovnog perioda koju je ovjerio nezavisni revizor utvrđuje se da li istraživački troškovi privrednog subjekta predstavljaju 15% njegovih ukupnih tekućih troškova.

Državna pomoć novom inovativnom privrednom subjektu može se dodijeliti u visini do 1,5 miliona eura. Ova pomoć može se odobriti samo jedanput.

Korisniku pomoći može se dodijeliti i druga državna pomoć osim za istraživanje, razvoj i inovacije i za ulaganja u rizični kapital samo nakon isteka perioda od tri godine od dodjele pomoći za nove inovativne privredne subjekte.

Član 41.

Državna pomoć za usluge savjetovanja i poticanja inovacija

Državna pomoć za savjetodavne usluge namijenjene inovacijama i usluge za poticanje inovacija može se dodijeliti malim i srednjim privrednim subjektima ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći kriteriji:

- 1) da pomoć ne smije preći iznos od 200.000 eura po korisniku u toku bilo kog trogodišnjeg perioda;
- 2) da visina pomoći iznosi najviše 75% opravdanih troškova iz stava 2. ovog člana;
- 3) da korisnik koristi tu pomoć za pribavljanje usluga po tržišnim cijenama, ili ukoliko je pružalac usluga neprofitni privredni subjekt, po cijeni koja predstavlja pune troškove usluga uz razumnu maržu (razumni profit).

Opravdani troškovi za dodjelu državne pomoći za usluge savjetovanja i poticanja inovacija su:

- 1) za savjetodavne usluge namijenjene inovacijama - troškovi vezani za savjetovanje menadžmenta, tehnološku pomoć, usluge prijenosa tehnologije, usavršavanje, savjetovanje prilikom preuzimanja, zaštite i trgovine pravima intelektualne svojine i za licenčne ugovore, savjetovanje o primjeni standarda i
- 2) za usluge poticanja inovacija - troškovi vezani za kancelarijski prostor, bazu podataka, tehničke knjižice, istraživanje tržišta, korištenje laboratorija, označavanje kvaliteta, testiranje i certifikaciju.

6. Državna pomoć za usavršavanje

Član 42.

Opći uslovi za dodjelu državne pomoći za usavršavanje

Državna pomoć za usavršavanje može se dodijeliti privrednim subjektima u svim sektorima, osim privrednim subjektima u teškoćama.

Državna pomoć može se dodijeliti za:

- 1) posebno usavršavanje, koje uključuje obuku direktno i prvenstveno primjenljivu na sadašnji i budući položaj zaposlenih u privrednom subjektu, koji je neposredni korisnik te pomoći i koji kroz ovu obuku osigurava kvalifikacije koje nisu prenosive ili su samo ograničeno prenosive na druge privredne subjekte ili poslovna područja;
- 2) opće usavršavanje, koje uključuje obuku koja nije samo ili prvenstveno primjenljiva na sadašnji i budući položaj zaposlenih u privrednom subjektu koji je neposredni korisnik te pomoći i koji kroz ovu obuku osigurava kvalifikacije koje su većinom

prenosive na druge privredne subjekte ili poslovna područja i koje na taj način bitno povećava zaposlenost zaposlenika.

Usavršavanje će se smatrati općim:

- 1) ukoliko ga zajednički organizuju različiti nezavisni privredni subjekti ili ukoliko ga mogu pohađati zaposleni iz različitih privrednih subjekata;
- 2) ukoliko je priznato, ovjereno ili vrednovano od strane nadležnih državnih organa ili drugih institucija na koje je Bosna i Hercegovina, odnosno Federacija BiH, prenijela odgovarajuća ovlaštenja.

Član 43.

Opravidani troškovi i dozvoljena visina državne pomoći za usavršavanje

Opravidani troškovi i dozvoljena visina državne pomoći za usavršavanje su:

- 1) troškovi predavača;
- 2) putni troškovi predavača i polaznika, uključujući i smještaj;
- 3) drugi tekući troškovi, kao što su materijali i potrošna roba direktno povezani sa projektom usavršavanja;
- 4) troškovi amortizacije alata i opreme u obimu u kojem se isključivo koriste za projekt usavršavanja;
- 5) troškovi savjetodavnih usluga u vezi sa projektom usavršavanja;
- 6) troškovi polaznika i opći indirektni troškovi (administrativni troškovi, zakup, režijski troškovi) do ukupnog iznosa drugih opravdanih troškova navedenih u tačkama a) do e) ovog stava.

U pogledu troškova polaznika, u obzir se uzimaju samo sati koje polaznik stvarno provede u usavršavanju, poslije odbitka svih proizvodnih sati.

Državna pomoć može se dodijeliti:

- 1) za posebno usavršavanje - do 25% opravdanih troškova
- 2) za opće usavršavanje - do 60% opravdanih troškova

Visina državne pomoći može se povećati, ali ne više od 80% opravdanih troškova, i to:

- 1) za 10% ukoliko se usavršavanje provodi za osobe sa invaliditetom ili osobe koje se teže zapošljavaju,
- 2) za 10% ukoliko se državna pomoć dodjeljuje srednjem privrednom subjektu;
- 3) za 20% ukoliko se državna pomoć dodjeljuje malom privrednom subjektu.

U slučaju kada projekt usavršavanja uključuje komponente i posebnog i općeg usavršavanja koje ne mogu biti razdvojene za potrebe izračunavanja visine državne pomoći i u slučaju kada se ne može utvrditi da li se radi o posebnom ili općem usavršavanju, primjenjuje se visina državne pomoći za posebno usavršavanje.

7. Državna pomoć u obliku rizičnog kapitala

Član 44.

Državna pomoć u obliku rizičnog kapitala

Rizični kapital su sredstva uložena u akcije/dionice ili instrumente slične akcijama/dionicama u privredni subjekt tokom faze početnog rasta (faze "zasijavanja", osnivanja i širenja), uključujući neformalna ulaganja od strane privrednih subjekata, ulagački kapital i alternativne berze specijalizovane za male i srednje privredne subjekte, uključujući preduzeća sa visokim rastom (u daljem tekstu: pokretači ulaganja).

Državna pomoć u obliku rizičnog kapitala može se dodijeliti samo malim i srednjim privrednim subjektima na osnovu shema državne pomoći radi otklanjanja tržišnih nedostataka na tržištu rizičnog kapitala.

Javna sredstva dodijeljena u obliku rizičnog kapitala mogu se kvalificirati kao državna pomoć na tri različita nivoa:

- 1) na nivou investitora, ukoliko mjera omogućava privatnim investitorima da ostvare učešće u obliku akcija/dionica ili instrumenata sličnih akcijama/dionicama u privrednom subjektu pod povoljnijim uslovima nego javni investitori;
- 2) na nivou investicijskog fonda, investicijskog sredstva i/ili njegovog rukovodioca. Državna pomoć na nivou investicijskog fonda prisutna je ukoliko se ulaganje vrši pod uslovima koji ne bi bili prihvatljivi običnim privrednim subjektima u tržišnoj ekonomiji i stoga korisniku donosi prednost. Državna pomoću rukovodiocima ili rukovodnom subjektu fonda postoji ako njihova naknada u potpunosti ne odgovara naknadi na aktuelnom tržištu u uporedivim uslovima. Državna pomoć se ne dodjeljuje ako su rukovodioci ili rukovodni subjekt izabrani u otvorenom i transparentnom javnom postupku nadmetanja, ili ako nemaju nikakvu drugu prednost od Federacije Bosne i Hercegovine ili organa lokalne samouprave.
- 3) na nivou privrednog subjekta koji je predmet investicije. Ako je državna pomoć prisutna na nivou investitora, investicijskog sredstva ili investicijskog fonda, smatra se da je barem djelimično prenesena na ciljne privredne subjekte i da je također prisutna i na njihovom nivou.

Državna pomoć dodjeljuje se u obliku koji potiče tržišne ulagače da osiguraju rizični kapital određenim privrednim subjektima. Mjere koje mogu dovesti do ovog rezultata obuhvataju sljedeće:

- 1) osnivanje investicijskih fondova u kojima je Federacija Bosne i Hercegovine partner, ulagač ili učesnik, uključujući i manje povoljne uslove u odnosu na druge ulagače;
- 2) garancije ulagačima u rizični kapital ili investicijskim fondovima za udio investicijskih gubitaka ili garancije na zajmove investitorima/fondovima za ulaganja u rizični kapital pod uslovom da javna sredstva koja pokrivaju moguće gubitke ne prelaze 50% nominalnog iznosa ulaganja za koje se izdaje garancija;
- 3) druge finansijske instrumente u korist ulagača u rizični kapital ili investicijskih fondova radi osiguranja dodatnog kapitala za ulaganje,
- 4) fiskalne poticaje investicijskim fondovima ili ulagačima radi ulaganja u rizični kapital.

Član 45.

Uslovi za dodjelu državne pomoći u obliku rizičnog kapitala

Državna pomoć u obliku rizičnog kapitala može se dodijeliti pod sljedećim uslovima:

- 1) da državna pomoć predviđa finansiranje u tranšama, u cjelini ili djelimično finansirane iz sredstava dodijeljene državne pomoći, koje ne prelaze 2,5 miliona eura po ciljnom malom i srednjem privrednom subjektu u toku dvanaest mjeseci;

- 2) da državna pomoć bude ograničena na osiguranje finansiranja do faze razvoja;
- 3) da investicijski fond osigura najmanje 70% svog ukupnog budžeta uloženog u ciljne male i srednje privredne subjekte u obliku akcija/dionica ili instrumenata sličnih akcijama;
- 4) da najmanje 30% sredstava investicijskih fondova osiguraju privatni ulagači;
- 5) da državna pomoć osigura da odluke o ulaganju u ciljne privredne subjekte budu rukovođene ostvarivanjem dobiti. Smatra se da je ovaj kriterij ispunjen ukoliko su zadovoljeni sljedeći uslovi:
 - a) da mjera podrazumijeva značajno učešće privatnih investitora (najmanje 30% moraju osigurati privatni investitori), gdje se ulaganja vrše na komercijalnoj osnovi, neposredno ili posredno u akcije/dionice ciljanih privrednih subjekata;
 - b) da postoji plan poslovanja za svaku investiciju sa pojedinostima u pogledu razvoja proizvoda, prodaje i profitabilnosti, kojim se *ex ante* utvrđuje održivost projekta;
 - c) da za svaku investiciju postoji jasna i realna izlazna strategija.
- 6) da se investicijskim fondom upravlja na komercijalnoj osnovi. Fond se mora ponašati kao rukovodioci u privatnom sektoru sa ciljem optimalnog povrata ulaganja investitorima. Smatra se da je ovaj kriterij ispunjen ukoliko su kumulativno zadovoljeni sljedeći uslovi:
 - a) da je dogovor između profesionalnog rukovodioca fonda ili rukovodnog subjekta i učesnika u fondu koji osiguravaju naknadu za rukovodioca povezan sa ostvarenjem i postavljanjem ciljeva fonda i predloženog vremenskog okvira investicija;
 - b) privatni tržišni investitori su zastupljeni u odlučivanju, npr. putem ulagačkog ili savjetodavnog odbora;
 - c) da se kod upravljanja fondovima primjenjuju najbolje prakse i regulatorna supervizija.

Kada se kapital osigurava ciljnom privrednom subjektu u obliku rizičnog kapitala radi finansiranja početnog ulaganja ili drugih troškova koji su dozvoljeni ovom Uredbom, odgovarajuće gornje granice pomoći ili maksimalno dozvoljeni iznosi umanjit će se za 20% za ciljne privredne subjekte tokom prve tri godine prvog ulaganja u rizični kapital i do ukupno primljenog iznosa. Ovo umanjjenje se ne primjenjuje na visinu državne pomoći utvrđene za istraživanje, razvoj i inovacije.

8. Državna pomoć u oblasti kulture

Član 46.

Pomoć za zaštitu nacionalnog kulturnog naslijeđa

Državna pomoć može se dodijeliti za konzervaciju, obnavljanje i druge građevinske radove na materijalnom (spomenici, zgrade i ostali objekti) i nematerijalnom naslijeđu koje promovira kulturu i osigurava konzervaciju naslijeđa, a da su ovi objekti zavedeni u odgovarajuće registre zaštićenih spomenika kulture u Bosni i Hercegovini.

Opravdani troškovi su svi troškovi koji se odnose na zaštitu nacionalnog kulturnog naslijeđa, uključujući troškove vještačenja, arheoloških ispitivanja, pripremu dokumentacije, izradu plana radova, sve radove na modernizaciji i građevinski radovi, nabavku građevinskog materijala, instalacije, itd.

Državna pomoć može se dodijeliti u visini do 100% opravdanih troškova koji se strogo odnose i ograničeni su na istorijske i kulturološke elemente objekta.

Član 47.

Pomoć za kinematografske i druge audiovizuelne aktivnosti

Državna pomoć može se dodijeliti za produkciju filma i TV programa, ukoliko su ispunjeni sljedeći kriteriji:

- 1) da državna pomoć ne dovodi do diskriminacije na osnovu nacionalne pripadnosti, kao da se poštuje sloboda nastanjivanja, sloboda kretanja robe i pružanja usluga;
- 2) da je državna pomoć direktno usmjerena na stvaranje proizvoda od kulturnog značaja, iz provjerljivih nacionalnih kriterija;
- 3) da je producentu dozvoljeno da potroši najmanje 20% ukupnog budžeta produkcije filma ili TV programa u drugim državama članicama EU;
- 4) da visina državne pomoći ne pređe 50% budžeta produkcije, osim za složene filmove i niskobudžetne filmove.

Državna pomoć se odnosi na troškove koji su povezani sa obavljanjem glavnih aktivnosti filmskog i TV programa, odnosno sa razvojem i produkcijom. Za posebne aktivnosti, kao što je post-produkcija, državna pomoć nije dozvoljena.

IV - VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ – POMOĆ POSEBNIM SEKTORIMA

1. Državna pomoć u sektoru proizvodnje čelika

Član 48.

Privredni subjekti u sektoru proizvodnje čelika

Posebna pravila za državnu pomoć u sektoru proizvodnje čelika primjenjuju se na privredne subjekte koji proizvode i prerađuju proizvode definirane u Aneksu I koji čini sastavni dio ove Uredbe (u daljem tekstu: privredni subjekt u sektoru proizvodnje čelika).

Član 49.

Državna pomoć za zatvaranje željezare

Državna pomoć može se dodijeliti za zatvaranje željezare za izmirenje obaveza prema radnicima privrednog subjekta u sektoru proizvodnje čelika koji su proglašeni tehnološkim viškom ili prihvatili prijevremeno penzionisanje pod uslovom da te obaveze proizlaze iz djelimičnog ili potpunog zatvaranja željezare, a državna pomoć ne prelazi 50% obaveza koje bi se inače izvršile prema važećim propisima u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH.

Državna pomoć za djelimično ili potpuno zatvaranje željezare može se dodijeliti ukoliko već nije dodijeljena u momentu odobravanja državne pomoći za restrukturiranje privrednog subjekta u teškoćama.

Član 50.

Državna pomoć za trajni prestanak proizvodnje čeličnih proizvoda

Državna pomoć može se dodijeliti privrednom subjektu u sektoru proizvodnje čelika kada trajno prestaje sa proizvodnjom čeličnih proizvoda iz Aneksa I ove Uredbe ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da je privredni subjekt osnovan kao pravno lice prije 1. jula 2008. i nije reorganizovao strukturu proizvodnje i postrojenja od 1. jula 2008;
- 2) da privredni subjekt ima redovnu proizvodnju čeličnih proizvoda do dana obavještenja o dodjeli date državne pomoći;
- 3) da privredni subjekt zatvara i prestaje sa upotrebom postrojenja za proizvodnju čeličnih proizvoda u roku od šest mjeseci po prestanku proizvodnje ili dana odobravanja državne pomoći od strane Vijeća za državnu pomoć, zavisno koji datum padne kasnije;
- 4) da iznos državne pomoći ne prelazi preostalu sadašnju vrijednost postrojenja koje se zatvara, zanemarujući dio bilo koje revalorizacije izvršene od 1. jula 2008, koji je viši od stope inflacije u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Državna pomoć za trajni prestanak proizvodnje čeličnih proizvoda može se dodijeliti ukoliko već nije dodijeljena u momentu odobravanje državne pomoći za restrukturiranje privrednog subjekta u teškoćama.

Član 51.

Državna pomoć za zatvaranje odvojenog pravnog lica u okviru korporativne strukture

Državna pomoć za privredni subjekt koji je osnovan kao pravno lice prije 1. jula 2008. i koje je u kontroli drugog privrednog subjekta u sektoru proizvodnje čelika, bilo posrednoj ili neposrednoj, ili koje ima posrednu ili neposrednu kontrolu nad drugim privrednim subjektom u sektoru proizvodnje čelika može se dodijeliti ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da je privredni subjekt koji se zatvara efektivno i pravno odvojen od korporativne strukture u periodu od najmanje šest mjeseci prije obavještenja o dodjeli državne pomoći;
- 2) da je račune privrednog subjekta koji se zatvara ovjerio nezavisni revizor, kojeg je potvrdilo Vijeće za državnu pomoć, što se smatra vjerodostojnim i tačnim stanjem sredstava i obaveza tog privrednog subjekta;
- 3) da je došlo do stvarnog i utvrdivog smanjenja proizvodnih kapaciteta radi ostvarenja, u određenom vremenu, znatne koristi u privrednoj grani u cjelini, u smislu smanjenja kapaciteta proizvodnje čeličnih proizvoda u periodu od pet godina od dana zatvaranja za koje je dodijeljena pomoć, ili dana posljednje rate pomoći odobrene u skladu sa ovom tačkom, ukoliko umanju kasnije.

Član 52.

Državna pomoć za privredni subjekt u teškoćama

Državna pomoć za restrukturiranje privrednog subjekta u sektoru proizvodnje čelika, a koji je u teškoćama, može se dodijeliti pod uslovima da:

- 1) državna pomoć, pod normalnim tržišnim uslovima, vodi dugoročnoj održivosti tog privrednog subjekta na kraju perioda restrukturiranja,

- 2) su iznos i intezitet državne pomoći strogo ograničeni na ono što je neophodno za obnavljanje održivosti, a da se pomoć ako je moguće progresivno smanjuje,
- 3) je privredni subjekt, prije nego što mu je državna pomoć dodijeljena, donio program restrukturiranja sa racionalizacijom i koji obuhvata zatvaranje neefikasnih kapaciteta.

Član 53.

Kvalificiranost u odnosu na horizontalne ciljeve

Državna pomoć privrednim subjektima u sektoru čelika na osnovu kvalificiranosti prema horizontalnim ciljevima dodjeljuje se pod uslovima iz čl. 12. do 47. ove Uredbe.

2. Državna pomoć privrednim subjektima u sektoru vađenja uglja

Član 54.

Državna pomoć za pokrivanje vanrednih troškova

Državna pomoć može se dodijeliti privrednim subjektima koji obavljaju ili su obavljali djelatnost u vezi sa proizvodnjom uglja radi pokrivanja troškova koji nastaju ili su nastali iz zatvaranja jedinica za proizvodnju uglja i koje nisu povezane sa trenutnom proizvodnjom.

Pomoć za proizvodnju uglja primjenjuje se samo na ugalj visoke, srednje i niske kalorične vrijednosti A i B u smislu međunarodne kodifikacije uglja koju je izradila Ujedinjena nacionalna ekonomska komisija za Evropu.

Opravdani troškovi su troškovi koje ostvari privredni subjekt koji zatvara ili je zatvorio jedinice za proizvodnju uglja, uključujući sljedeće:

- 1) troškove doprinosa za socijalno osiguranja koji nastanu po osnovu penzionisanja zaposlenika prije zakonom utvrđene starosne granice;
- 2) druge vanredne troškove zaposlenika koji su izgubili ili gube posao;
- 3) troškove penzija i naknada osim onih utvrđenih zakonom za zaposlenike koji su ostali ili će ostati bez posla i radnicima koji imaju pravo na isplatu takvih troškova prije zatvaranja;
- 4) troškove koje pokriva privredni subjekt u svrhe prekvalificiranja zaposlenika kao pomoć u nalaženju novog posla izvan sektora vađenja uglja, a naročito troškovi obuke;
- 5) izdavanje besplatnog uglja radnicima koji su ostali ili će ostati bez posla i radnicima koji imaju pravo na takvo izdavanje prije zatvaranja, ili ekvivalent u novcu;
- 6) zaostale troškove koji nastanu na osnovu upravnih, zakonskih i poreskih propisa koji se specifično odnose na industriju uglja;
- 7) dodatne radove na osiguranju jama koji su rezultat zatvaranja jedinice za proizvodnju uglja;
- 8) štetu usljed izvođenja rudarskih radova, pod uslovom da su štetu izazvale jedinice za proizvodnju uglja koje su zatvorene ili se zatvaraju;
- 9) sve opravdane troškove koji se odnose na saniranje bivših lokacija na kojima se vadi ugalj, uključujući:
 - a) zaostale troškove koji nastanu po osnovu uplate naknade organima nadležnim za vodoopskrbu i odvođenje otpadnih voda;
 - b) druge zaostale troškove koji nastanu po osnovu vodoopskrbe i odvođenja otpadnih voda;

- 10) zaostale troškove za pokrivanje zdravstvenog osiguranja bivših rudara;
- 11) troškove koji se odnose na otkaz ili izmjenu postojećih ugovora (čija maksimalna vrijednost ne prelazi vrijednost šestomjesečne proizvodnje).
- 12) vanrednu inherentnu amortizaciju pod uslovom da nastane kao rezultat zatvaranja jedinica za proizvodnju uglja;
- 13) troškove sanacije terena.

Povećanje vrijednosti zemljišta odbija se od opravdanih troškova za kategorije troškova iz tač. 7), 8), 9) i 13) stava 3. Ovog člana.

Sva pomoć koju privredni subjekt dobije mora biti iskazana u bilansu uspjeha kao posebna stavka prihoda odvojeno od prometa.

Član 55.

Kvalificiranost u odnosu na horizontalne ciljeve

Državna pomoć privrednim subjektima u sektoru vađenja uglja dodjeljuje se za sljedeće ciljeve:

- 1) za istraživanje, razvoj i inovacije u smislu čl. 12. do 47. ove Uredbe,
- 2) za zaštitu životne sredine u smislu tač. čl. 12. do 47. ove Uredbe,
- 3) za usavršavanje u smislu čl. 12. do 47. ove Uredbe.

Član 56.

Državna pomoć za ispunjavanje obaveza proisteklih potpisivanjem Ugovora o uspostavi energetske zajednice

Državna pomoć može da se dodijeli privrednim subjektima koji u energetsom sektoru ispunjavaju obaveze preuzete potpisivanjem Ugovora o uspostavi energetske zajednice, a odnose se na:

- 1) uspostavljanje stabilanog regulatornog i tržišnog okvira sposobnog da privuče investiranje u gasnu mrežu, proizvodnju električne energije, prienosnu i distributivnu mrežu;
- 2) stvaranje jedinstvenog regulatornog prostora za trgovinu mrežne energije;
- 3) pojačavanje sigurnosti opskrbe jedinstvenog regulatornog prostora;
- 4) poboljšavanje situacije u pogledu okoliša u vezi sa mrežnom energijom;
- 5) razvijanje tržišne konkurencije mrežne energije na širem geografskom prostoru.

3. Državna pomoć u sektoru saobraćaja

Član 57.

Državna pomoć za lučku infrastrukturu

Ulaganja u lučku infrastrukturu, koja je isključivo rezervirana za funkcije u javnom domenu (carinska, policijska, sigurnosna infrastruktura, tj. infrastruktura neophodna za odbranu od javnih prijetnji, terorističkih napada) ne spada u domenu kontrole državne pomoći.

Član 58.

Drumski i željeznički saobraćaj

Državna pomoć može se dodijeliti kao kompenzacija privrednim društvima koja obavljaju javni prijevoz putnika u drumskom i željezničkom saobraćaju: u vidu subvencija za pružanje usluga javnog prijevoza za odgovarajuće kategorije stanovništva (učenike, studente, lica sa invaliditetom i drugih lica, u skladu sa zakonom) na osnovu zaključenog ugovora o javnom prijevozu putnika za određeno geografsko područje, u skladu sa zakonom.

Ugovor iz stava 1. ovog člana koji je zaključen u skladu sa zakonom, bez provođenja postupka javnog nadmetanja, može se zaključiti na period najduže od dvije godine; ugovor iz stava 1 ovog člana koji je zaključen u postupku javnog nadmetanja može se zaključiti najduže na period od 10 godina za usluge javnog prijevoza putnika u drumskom (autobusnom), odnosno najduže na period od 15 godina za usluge javnog prijevoza putnika u željezničkom saobraćaju.

Parametri za obračunavanje subvencije - kompenzacija za pružanje usluga javnog prijevoza moraju biti poznati unaprijed i utvrđeni na objektivni i transparentan način i kompenzacija za pružanje usluga javnog prijevoza mora da predstavlja razliku između cijene pune karte i karte kojom se vrši prijevoz na osnovu ugovora.

Ugovor iz stava 1. ovog člana, može se zaključiti najviše na 15 godina za usluge autobusnog prijevoza i 22,5 godina za usluge prijevoza putnika željeznicom, pod uslovom da sredstva osigura prijevoznik iz vlastitih izvora.

Državna pomoć iz stava 1. ovog člana, može se dodijeliti pod uslovom da kontrolu nad provođenjem ugovora iz stava 1 ovog člana vrši organ državne uprave koji je zaključio ugovor.

Član 59.

Državna pomoć za modalni prelazak na željeznički saobraćaj

Državna pomoć može se dodijeliti za smanjenje vanjskih troškova, u cilju modalnog prelaska sa ostalih vidova transporta na željeznički, ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da opravdani troškovi čine onaj dio vanjskih troškova koji bi se mogli izbjeći korištenjem željezničkog transporta u odnosu na ostale vidove transporta;
- 2) da visina državne pomoći ne prelazi 50% opravdanih troškova i 30% ukupnih troškova željezničkog transporta;
- 3) da je davalac državne pomoći osigurao transparentnu, obrazloženu i kvantificiranu komparativnu analizu troškova u željezničkom transportu i alternativnim opcijama na osnovu drugih vidova transporta;
- 4) da se državna pomoć ogleda u cijeni koja se traži od putnika ili prijevoznika;
- 5) da je davalac državne pomoći osigurao realne mogućnosti očuvanja saobraćaja željezničkim putem uz dokaz da će pomoć rezultirati održivim prelaskom saobraćaja;
- 6) da je državna pomoć ograničena na pet godina;
- 7) da državna pomoć ne utječe na konkurenciju u stepenu koji ugrožava zajednički interes.

Član 60.

Državna pomoć za kombinovani transport tereta

Državna pomoć u saobraćaju može se dodijeliti u cilju zamjene drumskog transporta tereta željezničkim transportom, kao i u cilju unapređenja ovog kombinovanog transporta i dodjeljuje se isključivo kao investicijska državna pomoć.

Opravdani troškovi za dodjelu državne pomoći za kombinovani transport tereta su ukupni investicijski troškovi:

- 1) izgradnje i prilagođavanja terminala kombinovanog transporta uključujući i opremu za špediciju,
- 2) procijenjenih većih troškova opreme za kombinovani transport koja se odnosi na: kontejnere za drumski transport, posebna vozila i kontejnere za kombinovani transport, primjenu polu-nosača za olakšavanje utovara, primjenu početne i kasnije drumske transportne opreme i primjenu opreme za kopnenu navigaciju,
- 3) inovativni troškovi špedicije i logističkih sistema, posebno intermodalnih informacija i komunikacionih sistema za poboljšanje ponude kombinovanog transporta,
- 4) kupovina brzih lokomotiva radi pružanja novih, kvalitetnijih usluga u kombinovanom transportu, preusmjeravajući transport tereta sa drumskog na željeznički.

Član 61.

Saobraćaj u unutrašnjoj plovidbi

Državna pomoć može se dodijeliti za saobraćaj u unutrašnjoj plovidbi, i to za:

- 1) Ulaganja u infrastrukturu terminala u lukama i pristaništima,
- 2) Ulaganje u stacionarnu i prenosivu opremu, potrebnu za utovar i istovar u lukama i pristaništima.

Opravdani troškovi za dodjelu državne pomoći za saobraćaj u unutrašnjoj plovidbi su troškovi razvoja novih ili dodatnih transportnih kapaciteta u unutrašnjoj plovidbi.

Visina državne pomoći iz stava 1. ovog člana utvrđuje se do 50% opravdanih troškova.

Finansiranje neprivrednih djelatnosti - Ulaganja u lučku infrastrukturu, koja je isključivo rezervisana za funkcije u javnom domenu (carinska, policijska, sigurnosna infrastruktura, tj. infrastruktura neophodna za odbranu od javnih prijetnji, terorističkih napada) ne spada u domenu kontrole državne pomoći.

Član 62.

Kategorije aerodroma

U smislu ove Uredbe, utvrđuju se sljedeće vrste aerodroma zavisno od godišnjeg broja putnika:

- 1) kategorija C – veliki regionalni aerodromi, sa 1 - 5 miliona putnika godišnje;
- 2) kategorija D – mali regionalni aerodromi, sa manje od milion putnika godišnje.

Član 63.

Državna pomoć za otvaranje novih linija

Državna pomoć može se dodijeliti avioprijevoznicima za otvaranje novih linija ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da avioprijevoznik posjeduje važeće uvjerenje o osposobljenosti za obavljanje javnog aviotransporta;
- 2) da linija povezuje aerodrom kategorije C i D u Federaciji Bosne i Hercegovine i aerodrom u državi članici Evropske unije;
- 3) da se državna pomoć odnosi na otvaranje novih linija ili novog reda letanja i ne obuhvata transfer od jednog avioprijevoznika do drugog.
- 4) da nova linija ili novi red letanja bude održiv dugoročno, a državna pomoć mora biti degresivna i vremenski ograničena;
- 5) da uspostavljanju nove linije prethodi izrada poslovnog plana koji će potvrditi svrsishodnost linije i po isteku državne pomoći;
- 6) da opravdani troškovi obuhvataju ukupne troškove otvaranja nove linije koji se odnose na novu rutu ili frekvenciju i koje avioprijevoznik ne bi snosio nakon što linija u potpunosti profunkcioniše, kao i početne komercijalne i troškove marketinga za oglašavanje nove linije i troškove koje u okviru aerodroma bude snosio avioprijevoznik u cilju otvaranja te linije. Državna pomoć ne može obuhvatiti standardne troškove poslovanja kao što su troškovi angažovanje ili depresijacije aviona, goriva, zarada posade, aerodromskih taksi i troškovi ishrane putnika.
- 7) da je državna pomoć degresivna i da se dodjeljuje najduže na pet godina, a iznos državne pomoći u svakoj godini ne može preći 50% ukupnih opravdanih troškova za tu godinu, dok visina ukupne državne pomoći ne može preći 40% opravdanih troškova u cijelom periodu.
- 8) u periodu u kom se državna pomoć za otvaranje linije dodjeljuje mora biti znatno kraći od perioda u kom avioprijevoznik eksploatira liniju prema planu poslovanja. Da se dodjela državne pomoći obustavi kada se dostignu ciljevi u smislu broja putnika ili rentabilnosti nove linije, čak i ako se to ostvari prije isteka predviđenog roka;
- 9) da je dodjela državne pomoći povezana sa neto povećanjem broja prevezenih putnika;
- 10) da postupak dodjele državne pomoći za otvaranje novih zračnih linija bude javan i da omogući svim zainteresovanim avioprijevoznicima da, pod jednakim uslovima, ponude svoje usluge.
- 11) da je davalac državne pomoći dužan da objavi godišnju listu linija za koje je dodijeljena državna pomoć za svaki aerodrom, navodeći izvore državne pomoći, korisnika i broj putnika.
- 12) da davalac pomoći ima kaznene mehanizme u slučaju da se avioprijevoznik ne pridržava obaveza koje je preuzeo u vezi sa aerodromom u trenutku doznačavanja pomoći;
- 13) da državna pomoć ne sadrži druge vrste državne pomoći koja se daje za eksploataciju rute.

Član 64.

Državna pomoć za aerodromsku infrastrukturu

Državna pomoć za izgradnju aerodromske strukture i opreme ili objekata koji su u direktnoj funkciji može se dodijeliti ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da izgradnja i funkcionisanje infrastrukture zadovoljavaju jasno definiran cilj od općeg interesa (regionalni razvoj, dostupnost, itd.);

- 2) da je infrastruktura neophodna i srazmjerna postavljenom cilju;
- 3) da infrastruktura ima zadovoljavajuće srednjoročne izgledе u pogledu korištenja, a naročito u pogledu korištenja postojeće infrastrukture;
- 4) da svi potencijalni korisnici imaju pristup infrastrukturi ravnopravno i bez diskriminacije;
- 5) da ne utiče na razvoj trgovine u stepenu koji je nespojiv sa interesom Europske Zajednice.

Član 65.

Finansiranje neprivrednih djelatnosti u sektoru zračnog saobraćaja

Državna pomoć dodijeljena aerodromima za obavljanje neprivrednih djelatnosti na aerodromu u smislu vršenja javnih ovlaštenja, koje spadaju u nadležnost Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine ne podliježe kontroli državnog finansiranja. Takve djelatnosti u okviru aerodroma obuhvataju sigurnost, kontrolu zračnog saobraćaja, policijske, carinske i slične aktivnosti od općeg javnog interesa u sektoru zračnog saobraćaja. Ovaj izuzetak primjenjuje se samo na onaj dio sredstava koji je strogo ograničen na naknadu troškova dobro definiranih neprivrednih djelatnosti, a mora se osigurati da sredstva dodijeljena za neprivredne djelatnosti ne budu korištena za finansiranje privrednih djelatnosti.

Član 66.

Državna pomoć u sektoru poštanskih usluga

Državna pomoć može se dodijeliti samo za pružanje univerzalne poštanske usluge, u skladu sa zakonom.

Član 67.

Državna pomoć u oblasti javnih medija

Državna pomoć javnim radio difuznim servisima za obavljanje usluga emitovanja radio-televizijskog programa može se dodijeliti pod uslovom da emitovanje radio i televizijskog programa zadovoljava interese javnosti na nacionalnom i lokalnom nivou i vodi računa o nacionalnoj zastupljenosti informativnog, kulturnog, obrazovnog, sportskog i zabavnog programa, ako se pružanje javne usluge povjerava na osnovu akta (upravnog) ili ugovora, emitovanjem radijskog ili televizijskog programa od važnosti za građane Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije BiH, ako je određen nezavisni organ koji prati pružanje javne usluge i ako se finansiranje osigurava na jedan od sljedećih načina:

- 1) javna usluga radio-televizijskog emitovanja se finansira samo iz javnih sredstava, u bilo kom obliku, ili
- 2) javna usluga radio-televizijskog emitovanja se finansira različitim kombinacijama javnih sredstava i prodaje reklamnog prostora ili programa.

Javni radiodifuzni servis kome je povjereno pružanje javne usluge radio-televizijskog emitovanja dužan je da vodi odvojeno računovodstvo za poslove pružanja javne usluge emitovanja radio-televizijskog programa od drugih poslova.

V - DRŽAVNA POMOĆ MALE VRIJEDNOSTI (*de minimis* državna pomoć)

Član 68.

De minimis državna pomoć može se dodijeliti privrednom subjektu pod uslovom da nije moguće dodijeliti državnu pomoć po pravilima utvrđenim ovom Uredbom za dodjelu državne pomoći iz člana 1. stav 2. tač. 1. 2. i 3. ove Uredbe.

De minimis državna pomoć ne može se dodijeliti:

- 1) za vađenje uglja,
- 2) za nabavku drumskih teretnih vozila u privrednim subjektima koji obavljaju usluge prijevoza tereta,
- 3) privrednim subjektima u teškoćama,
- 4) za poticanje izvoza, odnosno za uspostavljanje i funkcionisanje distributivne mreže ili za druge tekuće rashode povezane sa izvoznom djelatnošću,
- 5) za davanje prednosti domaćim proizvodima u odnosu na uvozne proizvode.

Član 69.

De minimis državna pomoć može se dodijeliti pojedinačnom privrednom subjektu u visini do 200.000 eura, a u sektoru drumskog saobraćaja u visini do 100.000 eura, u bilo kom periodu u toku tri uzastopne fiskalne godine.

De minimis državna pomoć u obliku kapitalnog ulaganja (svježeg i rizičnog) može se dodijeliti samo ako ukupan iznos kapitala nije veći od 200.000 eura kao gornje granice de minimis državne pomoći.

Član 70.

Davalac državne pomoći je dužan da, u pisanoj formi, obavijesti korisnika o tome da mu dodjeljuje de minimis državnu pomoć, kao i o iznosu pomoći koju dodjeljuje i zatraži od korisnika da ga, u pisanoj formi, obavijesti o svim drugim de minimis državnim pomoćima koje je dobio u prethodnom trogodišnjem fiskalnom periodu.

Davalac državne pomoći, koji dodjeljuje de minimis državnu pomoć je dužan, da u roku od 15 dana od dana dodjele, Vijeću za državnu pomoć dostavi kopiju dokumenta o dodjeli te pomoći.

VI - SPECIFIČNI INSTRUMENTI DODJELE DRŽAVNE POMOĆI

1. Državna pomoć u obliku garancija

Član 71.

Pojedinačna državna garancija i sheme garancija

Pojedinačna državna garancija ne predstavlja instrument dodjele državne pomoći ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da privredni subjekt nije u teškoćama;
- 2) da je garancija povezana sa posebnom finansijskom transakcijom, na fiksni iznos i fiksni period vremena;
- 3) da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog zajma ili druge finansijske obaveze korisnika.

Schema državne garancije ne predstavlja instrument dodjele državne pomoći ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da ne predstavlja podršku privrednim subjektima koji su u teškoćama;
- 2) da je garancija povezana sa posebnom finansijskom transakcijom, na fiksni iznos i fiksni period vremena;
- 3) da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog zajma ili druge finansijske obaveze korisnika i
- 4) da su uslovi sheme državne garancije zasnovani na realnoj procjeni rizika i da premije koje plaća korisnik realizuje iz vlastitih izvora, to jest, da premije pokrivaju normalne rizike pokriveno dodijeljenom garancijom i administrativne troškove sheme, uključujući godišnje prihode na taj kapital;
- 5) da se premije preispituju najmanje jednom godišnje.

2. Državna pomoć kod prodaje nepokretne imovine u javnoj svojini

Član 72.

Prodaja sa i bez neuslovljene licitacije

Prodaja nepokretne imovine u javnoj svojini ne predstavlja državnu pomoć ukoliko je postupak prodaje određen u skladu sa jednom od sljedećih metoda:

- 1) objavljenom, otvorenom i neuslovljenom licitacijom, prihvatajući najbolju ili jedinu ponudu, osiguravajući ispunjenje sljedećih uslova:
 - a) da je ponuda više puta oglašavana u vremenskom periodu od najmanje dva mjeseca u listovima koji se distribuiraju na području Bosne i Hercegovine i lokalnoj štampi. Namjeravana prodaja zemljišta i zgrada, koja može privući investitore koji ulažu u evropskim i međunarodnim razmjerima, mora biti oglašena u publikacijama koje imaju redovnu međunarodnu tiražu;
 - b) da svaki potencijalni kupac može kupiti zemljište i zgrade i koristiti ih za svoje lične potrebe. Moguća su ograničenja u svrhu zaštite životne sredine, zaštitu javnih interesa i izuzimanje sumnjivih licitacija i ponuda. Urbanistička i prostorna ograničenja u odnosu na vlasnika prema domaćem zakonu u pogledu korištenja zemljišta i zgrada ne utiču na neuslovljenu prirodu ponude.
- 2) na osnovu procjene nezavisnog stručnjaka, koji:
 - a) posjeduje odgovarajući stepen kvalifikacija ili ekvivalentnu akademsku spremu i ima odgovarajuće iskustvo i stručan je za procjenu zemljišta i zgrada na datoj lokaciji ili određene kategorije ili
 - b) da posjeduje priznato svjedočanstvo o završenoj srednjoj spremi i dovoljan nivo obuke sa najmanje tri godine praktičnog iskustva po završetku školovanja i znanja potrebna za procjenu zemljišta i zgrada na datoj lokaciji.

Ukoliko se nepokretna imovina u javnoj svojini ne može prodati po cijeni koju odredi nezavisan stručnjak, cijena se snižava za 5%

Ukoliko je, nakon određenog vremena, očigledno da imovina ne može se prodati ni po sniženoj cijeni, izvršit će se nova procjena zasnovana na stečenom iskustvu i dostavljenim ponudama.

Član 73.

Osiguranje izvoznih kredita

Državne garancije za kratkoročno osiguranje izvoznih kredita od utrživih rizika su zabranjene, a dozvoljene su samo za osiguranje izvoznih kredita od neutrživih rizika.

Utrživi rizici su komercijalni i politički rizici vezani za dužnike u javnom i drugim sektorima u državama članicama Evropske unije (osim Grčke), Australiji, Kanadi, Islandu, Japanu, Novom Zelandu, Norveškoj, Švicarskoj i Sjedinjenim Američkim Državama, gdje maksimalan period rizika iznosi manje od dvije godine. Svi ostali rizici (tj. rizik od elementarne nepogode, i komercijalni i politički rizici u zemljama izvan navedene liste) još uvijek se ne smatraju utrživim.

U komercijalne rizike spadaju:

- 1) proizvoljna povreda ugovora od strane dužnika, tj. proizvoljna odluka dužnika izvan javnog sektora da prekine ili raskine ugovor bez legitimnog razloga;
- 2) proizvoljno odbijanje od strane dužnika da prihvati robu koja je predmet ugovora bez legitimnog razloga;
- 3) nesolventnost dužnika izvan javnog sektora ili njegovog jemca;
- 4) neplaćanje duga, od strane dužnika izvan javnog sektora ili jemca, koji je nastao iz ugovora, tj. dugotrajno neizvršavanje obaveza.

Ukoliko u Federaciji Bosne i Hercegovine ne postoji tržište osiguranja, komercijalni i politički rizici nastali po dužnike u javnom i drugim sektorima osnovanim u državama članicama Evropske unije (osim Grčke), Australiji, Kanadi, Islandu, Japanu, Novom Zelandu, Norveškoj, Švicarskoj i Sjedinjenim Američkim Državama smatraju se kao privremeni neutrživi rizici ukoliko ih ostvare mali i srednji privredni subjekti čiji ukupan vanjskotrgovinski promet ne prelazi 2 miliona eura na godišnjem nivou. U takvim okolnostima, lice koje je davalac garancije, bilo da je u javnom sektoru ili koristi javna sredstva, usaglašava svoje premije, u najvećem mogućem obimu, za neutržive rizike sa stopama koje naplaćuju drugih davaoci garancije za izvozni kredit za datu vrstu rizika, odnosno uzima u obzir ograničen broj stranih kupaca, karakteristike osiguranih privrednih subjekata i vezane troškove.

Da bi se izbjegla primjena klauzula o razrješenju obaveza iz stava 4. ovog člana, dostavlja se tržišni izvještaj u kom se pokazuje nemogućnost pokrivanja rizika na tržištu privatnog osiguranja uz davanje dokaza koji se pribavljaju od dvije velike, renomirane međunarodne kuće koje osiguravaju izvozne kredite, kao i domaće osiguravajuće kuće, čime se opravdava primjena te klauzule. Uz to, izvještaj sadrži opis uslova koje davalac garancije izvoznog kredita u javnom sektoru ili koji koristi javna sredstva namjerava da primijeni u pogledu tih rizika.

VII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 74.

Maksimalna dozvoljena visina državne pomoći za promoviranje regionalnog razvoja za velike privredne subjekte iz člana 6. stava 3. ove Uredbe ostaje na snazi do 1. jula 2014. godine. Nakon tog datuma, na snazi će biti visina državne pomoći za početna ulaganja i ulaganja u otvaranje novih radnih mjesta koja su povezana sa ostvarenim početnim ulaganjem, definirat će se u skladu sa procedurom iz stava 7. člana 36. Privremenog sporazuma.

Član 75.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjivat će se od 01.01.2014. godine i biti objavljena i u „Službenom glasniku BiH“, „Službenom glasniku Republike Srpske“ i „Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH“ u skladu sa članom 24. Stav 4. Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini.

V. broj _____/13
_____ 2013. Godine
Sarajevo

P R E M I J E R

Nermin Nikšić

Privredni subjekti u sektoru proizvodnje čelika

Privredni subjekt u sektoru proizvodnje čelika u kontekstu ove Uredbe je privredni subjekt koji prerađuje jedan ili više sljedećih proizvoda:

- a) sirovo željezo i ferolegure: sirovo željezo za proizvodnju čelika, livnice i drugo sirovo željezo, zrcalno željezo i feromangan sa visokim sadržajem ugljika, osim drugih ferolegura;
- b) sirovi proizvodi i polugotovi proizvodi od željeza, običnog čelika i posebnog čelika: Tečni čelik lijevan ili nelijevan u ingote, uključujući ingote za kovanje polugotovih proizvoda: Međuproizvodi, poluge i ploče u valjanju čelika; limovi i šipke od bijelog lima; toplovaljana traka u koturovima, osim proizvodnje tečnog čelika za lijevanje u malim i srednjim ljevaonicama;
- c) topli gotovi proizvodi od željeza, običnog čelika i specijalnog čelika: šine, pragovi, spojnice, bazne ploče, teške sekcije od 80 mm i više, brusne ploče, ploče i sekcije manje od 80 mm i pljosnato željezo manje od 150 mm, žičane šipke, okrugle i četvrtaste cijevi, toplovaljani obruči i trake (uključujući cijevi od trake), toplovaljani limovi (presvučeni i nepresvučeni), ploče i limovi debljine 3 mm i više, univerzalne ploče od 150 mm i više, osim žice i žičanih proizvoda, svijetlo vučene žice u šipkama i željeznih odljevaka;
- d) hladni gotovi proizvodi: bijeli lim, polovljene ploče, pocinkovani lim, ostali presvučeni limovi, hladnovaljani limovi, električne ploče i trake za bijeli lim, hladnovaljane ploče, u koturu i trakama;
- e) cijevi: sve bešavne čelične cijevi, zavarene čelične cijevi prečnika preko 406,4 mm;

Finansijsko posredovanje
Finansijsko posredovanje, osim osiguravajućih i penzijskih fondova
Monetarno posredovanje
Centralna banka
Drugo monetarno posredovanje
Drugo finansijsko posredovanje
Finansijski lizing
Ostalo kreditiranje
Drugo finansijsko posredovanje
Osiguravajući i penzijski fondovi, osim obaveznog socijalnog osiguranja
Osiguravajući i penzijski fondovi, osim obaveznog socijalnog osiguranja
Životno osiguranje
Penzijski fondovi
Neživotno osiguranje
Pomoćne djelatnosti u finansijskom posredovanju
Pomoćne djelatnosti u finansijskom posredovanju, osim osiguravajućih i penzijskih fondova
Administracija finansijskih tržišta
Posredovanje u trgovanju hartijama od vrijednosti i upravljanje fondovima
Pomoćne djelatnosti u finansijskom posredovanju
Pomoćne djelatnosti kod osiguravajućih i penzijskih fondova
Uslužne djelatnosti unutar grupe
Pravne, računovodstvene, knjigovodstvene i revizorske djelatnosti; poresko savjetovanje; istraživanje tržišta i javnog mnijenja; poslovno i upravljačko savjetovanje;
Upravljačka djelatnost holdinga
Arhitektonska i inženjerska djelatnost i srodno tehničko savjetovanje
Tehničko testiranje i analiza
Reklamiranje
Zapošljavanje i osiguravanje osoblja
Djelatnost istrage i sigurnosti
Industrijsko čišćenje
Razne poslovne djelatnosti
Djelatnost kol centra
Ostale poslovne djelatnosti

OBRAZLOŽENJE

UREDBE O NAMJENI, KRITERIJIMA I USLOVIMA ZA DODJELU DRŽAVNE POMOĆI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I ZAKONSKI OSNOV

Zakonski osnov za donošenje ove Uredbe sadržan je u članu 19. stav 2. Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), i članu 24. stav 1. Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH, broj 10/12) kojim je propisano da organi za provedbu, u koje prema članu 4. stav 3. tačka b) istog zakona, spada i Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, po odobrenju Vijeća za državnu pomoć Bosne i Hercegovine, usvajaju usklađene podzakonske akte o detaljima koji se odnose na namjene i uvjete za dodjelu državne pomoći, te na sadržaje i kriterije za procjenu usklađenosti sa propisima Evropske unije.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE UREDBE

Na nivou EU pitanje državne pomoći regulirano je Ugovorom o Evropskoj zajednici. Državnom pomoći smatra se svaka data prednost koja primaocu omogućava ekonomsku prednost, može remetiti konkurenciju, utiče na trgovinu između država članica, te koja se daje selektivno određenim preduzećima ili proizvodima. Evropska komisija i Sud pravde Evropske zajednice dali su veoma široko tumačenje pojma državne pomoći u smislu definiranja organa koji daje pomoć, a koji može biti od same države do regionalnih i lokalnih vlasti, od organa nad kojim država, posredno ili neposredno, ima uticaj do preduzeća privatnog sektora ili javnog preduzeća.

Ugovorom o Evropskoj zajednici utvrđeno je da će se svaka pomoć, koju odobri država članica, a koja remeti ili prijeti da poremeti konkurenciju, smatrati neusklađivom s unutrašnjim tržištem. Ograničenja vezana za davanje državne pomoći odnosi se na čitav niz mjera, od neposrednih (podrške) do posrednih (npr. oslobađanje finansijskih davanja).

Kontrola državne pomoći nije prijetnja ekonomskim politikama ili pojedinačnim šemama državne pomoći već se radi o činjenici da novac iz budžeta (misli se na sve budžete: općinski, kantonalni ili federalni) bude efikasnije i efektivnije iskorišten. Istovremeno uređen sistem podsticanja privrednih aktivnosti, bez nelojalne konkurencije utiče na privlačenje direktnih stranih ulaganja.

Donošenje zakonodavstva koje će regulirati državne pomoći je uslov iz člana 71. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i njenih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane, odnosno provođenje člana 36. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice i BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 5/08 - izdanje Međunarodni ugovori), te člana 21. Sporazuma CEFTA 2006, kao i člana 18. Sporazuma o osnivanju energetske zajednice jugoistočne Evrope. Usvajanje Zakona i podzakonskih akata iz oblasti državne pomoći i kasnija implementacija je preduslov za ispunjenje međunarodnih obaveza koje je Bosna i Hercegovina preuzela.

Zakonom o sistemu državne pomoći u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 10/12), koji je stupio na snagu 15. februara 2012. godine, postavljen je osnov za uređenje državne pomoći. Na osnovu čl. 4., 13., 14., i 24. predmetnog Zakona Federalno ministarstvo

finansija/finacija je, u ime Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, kao organ za sprovođenje, preduzelo aktivnosti na pripremi i izradi podzakonskog akta o načinu i postupku prijavljivanja državne pomoći.

Donošenjem predloženog podzakonskog akta bliže će se urediti namjena, kriteriji i uslovi za dodjelu državne pomoći i ostvariti saradnja prije svega davalaca državne pomoći i Federalnog ministarstva finansija/finacija, što doprinosi konkurentnosti privrede i usmjeravanju javnih sredstava tamo gdje su najneophodnija.

III USKLAĐENOST UREDBE SA ZAKONODVSTVOM EVROPSKE UNIJE

Ovom Uredbom nastavlja se proces usklađivanja domaćeg zakonodavstva, u procesu pridruživanja BiH evropskim integracijama, sa primarnim pravnim izvorom u EU, tj. članovima 107. i 108. Sporazuma o funkcionisanju Evropske unije – Lisabonski sporazum.

IV OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Poglavlje II – DRŽAVNA POMOĆ ZA PROMOVIRANJE REGIONALNOG RAZVOJA

–

S obzirom na brojnost i raznovrsnost dopuštenih pomoći jasno je da osnovni motiv kontrole državne pomoći na nivou EU nije njihovo ukidanje ili zabrana već smanjivanje nepotrebnog remećenja tržišne konkurencije u EU. To se postiže praćenjem i reguliranjem pomoći te definiranjem i prilagođavanjem uvjeta u kojima države članice mogu davati specifične strukturalne ili regionalne pomoći.

Državna pomoć za promoviranje regionalnog razvoja je pomoć koja se može dodijeliti kao: pomoć kod početnog ulaganja ili troškova bruto plaća i naknada za radna mjesta koja se otvore kao direktan rezultat projekta početnog ulaganja, operativna pomoć ili pomoć novoosnovanim malim privrednim subjektima, ali se ne može dopijeliti privrednim subjektima u sektoru proizvodnje čelika, sintetičkih vlakana i vađenja uglja, niti privrednim subjektima u teškoćama.

Poglavlje III – HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ –

Ciljevi horizontalne državne pomoći sprečavaju mogućnost sektorske ili regionalne favorizacije i koncentrišu se na uklanjanje tržišnih neuspjeha pa se smatraju manje iskrivljujućim za konkurentnost. Tipčne horizontalne pomoći usmjerene su na: razvoj malih i srednjih privrednih subjekata, pomoć za sanaciju i restrukturiranje privrednih subjekata u teškoćama, pomoć za zapošljavanje lica koja se teže zapošljavaju i lica sa invaliditetom, pomoć za zaštitu životne sredine, pomoć za istraživanje, razvoj i inovacije, pomoć za usavršavanje, pomoć u obliku rizičnog kapitala, i pomoć u oblasti kulture.

Poglavlje IV - VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ - POMOĆ POSEBNIM SEKTORIMA

–

Sektorska državne pomoć je namijenjena određenim privrednim subjektima u pojedinim djelatnostima, odnosno sektorima. Ova kategorija je znatno selektivnija u odnosu na horizontalnu državnu pomoć i u većoj mjeri narušava ili prijeti da naruši konkurenciju na tržištu. Opći kriterij za dopustivu mjeru jeste da je u skladu sa obavezama sporazuma EZ i da je ograničena na najmanju moguću mjeru nužnu da se postigne cilj intervencije. To zapravo znači da cilj svake sektorske pomoći, da bi bila prihvatljiva, mora biti postizanjem dugoročne održivosti sektora. Iz navedenih razloga EU primjenjuje posebna pravila za dodjelu državne pomoći u osjetljivim sektorima,

kao što su: pomoć u sektoru proizvodnje čelika, pomoć privrednim subjektima u sektoru vađenja uglja, pomoć u sektoru saobraćaja.

Poglavlje V - DRŽAVNA POMOĆ MALE VRIJEDNOSTI (*de minimis* državna pomoć)

-

Kako bi se postigao visok stepen koncentracije na bitne slučajeve usklađenosti sa planom državne pomoći Evropska zajednica je izuzela državnu pomoć male vrijednosti i ukoliko se državna pomoć ne može dodijeliti privrednom subjektu po pravilima utvrđenim ovom Uredbom (kao što je navedeno u članu 1. stav 2. tač. 1. 2. i 3.) - državna pomoć za promoviranje regionalnog razvoja, horizontalna ili vertikalna državna pomoć, može se primjeniti de minimis državna pomoć. Uvjeti za dodjelu ovog oblika pomoći odnose se na: vađenje uglja, privredne subjekte u teškoćama, poticanje izvoza (uspostavljanje i funkcionisanje distributivne mreže ili za druge tekuće rashode povezane sa izvoznom djelatnošću), davanje prednosti domaćim proizvodima u odnosu na uvozne proizvode i to u visini do 200.000 eura, a ako se odnose na nabavku drumskih teretnih vozila u privrednim subjektima koji obavljaju usluge prijevoza tereta, u visini od 100.000 eura.

Poglavlje VI - SPECIFIČNI INSTRUMENTI DODJELE DRŽAVNE POMOĆI -

Državna pomoć u obliku garancija i državna pomoć kod prodaje nepokretne imovine u javnoj svojini ne mogu predstavljati instrument dodjele državne pomoći.

Pojedinačna državna garancija ne predstavlja instrument dodjele državne pomoći ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi: da privredni subjekt nije u teškoćama, da je garancija povezana sa posebnom finansijskom transakcijom, na fiksni iznos i fiksni period vremena, da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog zajma ili druge finansijske obaveze korisnika.

Prodaja nepokretne imovine u javnoj svojini ne predstavlja državnu pomoć ukoliko se u postupaku prodaje primjenjuju sljedeće metode: objavljivanje otvorene i neuslovljene licitacije, uz prihvatanje najbolje ili jedine ponude i na osnovu procjene nezavisnog stručnjaka koji posjeduje odgovarajući stepen kvalifikacija.

Poglavlje VII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE –

Prmjena maksimalno dozvoljene visine državne pomoći za promoviranje regionalnog razvoja za velike privredne subjekte o kojoj se govori u članu 6. stav 3. ove Uredbe ostaje na snazi do 1. jula 2014. godine, a nakon tog datuma, visina državne pomoći za početna ulaganja i ulaganja u otvaranje novih radnih mjesta koja su povezana sa ostvarenim početnim ulaganjem, definirat će se u skladu sa procedurom iz stava 7. člana 36. Privremenog sporazuma.

Završna odredba o stupanju na snagu i primjenjivanju Uredbe.

V FINANSIJSKA SREDSTVA

U primjeni ove Uredbe nije potrebno izdvojiti dodatna finansijska sredstva u budžetima Federacije Bosne i Hercegovine, kantona i jedinica lokalne samouprave.